

Општина Апатин
Српских владара 29
25260 Апатин
+381 25 772 122

**ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН
ЗА РОДНУ РАВНОПРАВНОСТ
ОПШТИНЕ АПАТИН
ЗА ПЕРИОД 2022-2025**

Садржај

УВОД.....	3
1. ПРАВНИ ОКВИР.....	4
1.1. Међународни правни и политички оквир	4
1.2. Национални законодавни оквир родне равноправности.....	6
1.3. Институционални механизми за унапређење родне равноправности у Републици Србији.....	15
1.4. Институционални оквир за унапређење родне равноправности у општини Апатин	16
2. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА.....	16
3. ОПШТИНА АПАТИН, ОПИС СТАЊА	18
3.1. Демографска структура	19
3.2. Индекс друштвеног развоја	20
4. ПРИВРЕДА У ОПШТИНИ АПАТИН.....	22
4.1. Приватизација	22
4.2. Туризам.....	22
4.3. Међународна Марина Апатин.....	22
4.4.Рехабилитациони центар Бања Јунаковић Апатин.....	23
4.5. Спорт	23
4.6. Образовање.....	24
5. ЗАПОШЉАЊЕ	29
5.1. Социјалне и здравствене услуге	33
5.2. Здравствена заштита	39
5.3. Култура.....	39
5.4. Удружења	40
5.5. Друге теме од значаја за положај жена у Апатину	40
6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ	41
7. СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-а	57

УВОД

Родна равноправност је саставни део законодавног система Републике Србије. Устав Републике Србије садржи одредбе које се односе на равноправност жена и мушкараца од којих је посебно значајан члан 15¹ у коме се гарантује равноправност жена и мушкараца и политике једнаких могућности, али и они који државу Србију дефинишу као државу социјалне правде.

Родна равноправност данас је један од кључних принципа сваког демократског друштва од кога у многоме зависи и сам развој друштва, стабилност и добробит грађана и грађанки. Управо због значаја примене принципа родне равноправности на локалном нивоу, а недовољно јасне регулативе у том сегменту, Савет европских општина и региона донео је Европску повељу за родну равноправност на локалном нивоу и предузео низ акција за њену промоцију, али и установио кораке који ће осигурати њену примену.

У унапређењу родне равноправности на локалном нивоу посебно значајну улогу има Стална конференција градова и општина путем обука, умрежавања и јачања капацитета локалних механизма за родну равноправност, помоћ Фондације Ана и Владе Дивац у смислу подршке и израде студије правног и политичког оквира из родне перспективе и Истраживања социјалних корена родне дискриминације, као и обука за родно одговорно буџетирање коју је организовао Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова.

Општина Апатин, доношењем овог Акционог плана изражава јасно опредељење да унапређује животе жена и мушкараца на својој територији, да разуме да су приступ ресурсима, остваривању права и једнаких шанси врло често условљене разликом у позицијама грађана и грађанки. Овај Локални акциони план је допуњен и подацима, мерама и активностима које се односе на спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици у складу са пројектом “Интегрисани одговор на насиље над женама у Војводини - 3 фаза” Покрајинског секретаријата за социјалну политику, демографију и равноправност полова у који је укључена Општина Апатин², као и 10 других јединица локалне самоуправе у АП Војводини. Локални акциони план за родну равноправност укључује елементе Локалног акционог плана за спречавање и борбу против родно заснованог насиља, у складу са Законским одредбама и стратешким документима.³

¹ Чл. 15. Устава Републике Србије: „Држава јемчи равноправност жена и мушкараца“

² Пројекат спроводи Агенција Уједињених нација за родну равноправност и оснаживање жена (UN WOMEN) уз финансијску подршку Владе Шведске.

³ <https://www.minrzs.gov.rs/sr/dokumenti/ostalo/sektor-za-socijalnu-zastitu/strategija-za-sprecavanje-i-borbu-protiv-rodno-zasnovanog-nasilja-prema-zenama-i-nasilja-u-porodici-za-period-2021-2025-godine>

Акциони план настао је у интеракцији грађана и грађанки које/и су учествовале/и у фокус групама и анкети, као и у сарадњи представника/ца кључних⁴ институција у граду, представница/ка цивилног сектора и експерата. Овакав процес доношења Акционог плана, омогућио нам је јаснији увид у кључне проблеме и изазове са којима се сусрећу наши/е суграђани/ке као и њихове потребе, могућност да заједно тражимо решења.

1. ПРАВНИ ОКВИР

1.1. Међународни правни и политички оквир

Заштита жена од дискриминације и поштовање родне равноправности представљају основ остваривања људских права утврђен међународним документима која је Република Србија потврдила. Процес укључивања наше земље у европске интеграције захтева да се у остваривању и заштити основних људских права поштују највиши међународни стандарди који проистичу из тих докумената.

Кључни међународни акти са којима је овај Локални акциони план усаглашен су **Универзална декларација УН о људским правима (1948)**, **Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена**, Међународни пакт о грађанским и политичким правима, Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима, Конвенција УН о политичким правима жена, 1952; Конвенција о укидању свих облика расне дискриминације, 1966; Најробиска правила о побољшању будућег положаја жена, УН, 1985; Бечка декларација и Акциони програм, УН, 1993; **Пекиншка декларација и Платформа за акцију, усвојена на Четвртој светској конференцији о женама, 1995**; глобална агендом Уједињених нација Циљеви одрживог развоја или Агенда 2030; Резолуција 1325 (2000) Савета безбедности УН; Конвенција Савета Европе о спречавању и борби против насиља над женама и насиљу у породици (Истанбулска конвенција), 2014.

С обзиром на статус кандидата за чланство у Европској унији, Република Србија је преузела обавезу да у потпуности усвоји правне тековине Европске уније. Стога Стратегија донета на националном нивоу узима у обзир кључне документе у овој области, а од локалних самоуправа се очекује да примењују **Европску повељу о родној равноправности на локалном нивоу донету од стране Савета европских општина и региона (2006)**.

⁴ У процесу израде Локалног акционог плана за родну равноправност састанцима су присуствовали представници/це: локалне самоуправе (начелник општинске управе и други запослени), представници Центра за социјални рад, представник Спортског савеза, представник Дома здравља, представница Националне службе за запошљавање, представници невладиних организација, координатор Канцеларије за младе, координатор Канцеларије за сиромашне, Координаторка за ромска питања, представнице Месних заједница, представници образовних институција (основне и средње школе), представнице женских сеоских организација

ЛАП се ослања и на посебне документе који се односе на насиље према женама: Декларација УН о основним принципима правде за жртве криминалитета и злоупотребе моћи (1985)⁵, Декларација ГСУН о елиминацији насиља против жена (A/Res/48/104) (1993.)⁶, Конвенција о елиминисању свих облика дискриминације жена (UN Doc. A/34/46) (1979)⁷ и опциони протоколи уз конвенцију⁸, Конвенција о статусу избеглица⁹, Протокол о статусу избеглица¹⁰, Резолуција Комисије УН за људска права 2003/45 - Елиминација насиља према женама¹¹, Општа препорука бр. 19 CEDAW комитета (A 47/38)¹², Општа препорука бр. 30 CEDAW комитета - жене у превенцији сукоба, конфликтним ситуацијама и пост-конфликтним ситуацијама¹³, Општа препорука бр. 35 о родно заснованом насиљу према женама¹⁴, Закључна запажања CEDAW Комитета у вези са Четвртим периодичном извештајем РС о спровођењу Конвенције о елиминисању свих облика дискриминације жена¹⁵, Конвенција СЕ о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (2011)¹⁶, Експертска група СЕ за борбу против насиља над женама и насиља у породици Препорука КМСЕ о насиљу у породици R(85)11(1985) о положају жртава у оквиру кривичног права и кривичног поступка¹⁷, Препорука R(85)4 КМСЕ државама чланицама о насиљу у породици (1985)¹⁸, Резолуција ЕП о насиљу над женама (1986)¹⁹, Препорука КМСЕ о пружању помоћи жртвама и спречавању виктимизације R(87)21 (1987)²⁰, Препорука КМСЕ о социјалним мерама које се односе на насиље у породици R(90)2 (1990)²¹, Препорука КМСЕ бр. R(97)13 о застрашивању сведока и праву одбране (1997)²², Резолуција ЕП о потреби установљавања кампање за нулту толеранцију на насиље над женама широм ЕУ (1997)²³, План акције за супротстављање насиљу над женама EG-S-VL (98) (1998)²⁴, Препорука КМСЕ бр. R(99)19 о примени посредовања у кривичним стварима (1999)²⁵, Препоруке експертских форума жена Конференције ЕУ о насиљу над женама (1999)²⁶, Препорука ПССЕ о насиљу против жена 1450(2000)²⁷, Препорука КМСЕ о заштити жена од

⁵ Усвојила Генерална скупштина УН, одлука 40/34 од 29. IX 1985. године. Доступно на: <https://www.astra.rs/wp-content/uploads/2017/11/Deklaracija-UN-o-osnovnim-principima-pravde-za-zrtve-kriminala-i-zloupotrebe-vlast.pdf>

⁶ Доступно на <http://www.womenngo.org.rs/publikacije-dp/medjunarodni%20dokumenti.pdf>

⁷ Службени лист СРЈ – Међународни уговори, бр. 11/1981.

⁸ Службени лист СФРЈ – Међународни уговори, бр. 13/2002.

⁹ Службени лист СФРЈ бр. 7/1960.

¹⁰ Службени лист СФРЈ, бр. 15/1967.

¹¹ Усвојена 23. априла 2003. године, на 59 састанку Комисије. Документ E/CN.4/RES/2003/45.

¹² Комитет за елиминисање дискриминације жена, Општа препорука бр. 19 о насиљу према женама, доступно на https://tbinternet.ohchr.org/Treaties/CEDAW/Shared%20Documents/1_Global/INT_CEDAW_GEC_3731_E.pdf

¹³ Комитет за елиминисање дискриминације жена, Општа препорука бр. 30, доступно на <https://www.ohchr.org/en/hrbodies/cedaw/pages/recommendations.aspx>

¹⁴ Комитет за елиминисање дискриминације жена, Општа препорука бр. 35 о родно-заснованом насиљу над женама, ажурирање Опште препоруке бр. 19 (превод Канцеларија за људска и мањинска права), доступно на: https://www.ljudskaprava.gov.rs/sites/default/files/dokument_file/preporuka_35_sedow_srb.pdf

¹⁵ Усвојена у марту 2019. године, <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/sr/zakljucna-zapazanja-cedaw-u-vezi-sa-četvrtim/>

¹⁶ Службени гласник РС бр. 12/13.

¹⁷ Доступно на: <https://rm.coe.int/16804dccaе>

¹⁸ Доступно на: <https://rm.coe.int/16804f120d>

¹⁹ Доступно на https://www.europarl.europa.eu/EPRS/PE2_AP_RP/FEMM.1984_A2-0044!860001EN.pdf

²⁰ Доступно на: [https://www.barobirlik.org.tr/dosyalar/duyurular/hsykanunteklifi/recR\(87\)21e.pdf](https://www.barobirlik.org.tr/dosyalar/duyurular/hsykanunteklifi/recR(87)21e.pdf)

²¹ Доступно на: <https://www.legislationline.org/documents/id/8267>

²² Доступно на: <https://rm.coe.int/16804c4a0f>

²³ Доступно на: <https://www.legislationline.org/documents/id/8595>

²⁴ Извештај доступан на https://www.coe.int/t/dg2/equality/domesticviolencecampaign/Source/Final_Activity_Report.pdf

²⁵ Доступно на: <https://rm.coe.int/1680706970>

²⁶ Доступно на: <https://www.legislationline.org/documents/id/8731>

²⁷ Доступно на <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=16783&lang=en>

насиља R(2002.)²⁸, Препорука 1582(2002) ПССЕ о насиљу над женама у породици²⁹, Резолуција Комисије за људска права о елиминацији насиља над женама R(2003/45)³⁰ Препорука ПССЕ - Кампања за борбу против насиља над женама у Европи 1681(2004)³¹, Препорука ПССЕ бр. R(2006)⁸ о помоћи жртвама криминалитета (2006)³², Препорука ПССЕ – заштита деце у контексту насиља у породици 1905(2010)³³ уз препоруку о деци сведоцима насиља у породици 1714 (2000)³⁴, Мапа пута за одрживо решење за сузбијање недозвољеног поседовања, злоупотребе и трговине малокалибарским и лаким оружјем и припадајућом муницијом на Западном Балкану до 2024. године,³⁵ Закључци из Извештаја ЕК о напретку РС (2018 - 2020. године)³⁶, Закључци Европског комитета за социјална права у вези са применом Европске социјалне повеље (март 2020)³⁷, Препоруке GREVIO експертске групе на основу процене стања о законодавним и другим мерама примене одредби Конвенције СЕ о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици (GREVIO/Inf (2019)20)³⁸, Директива Савета ЕУ о накнади штете жртвама криминалитета (2004)³⁹, Директива ЕУ о превенцији и супротстављању трговини људима и заштити жртава 2011/36 (2011)⁴⁰, Директива ЕУ о успостављању минималних стандарда о правима, подршци и заштити жртвама криминалитета (2012)⁴¹.

Све државе потписнице дужне су да испуне оно на шта су се обавезале. Уз обавезу развијања институционалних механизма родне равноправности, државе потписнице обавезале су се да ће средствима из буџета подржавати акције за побољшање положаја жена и афирмацију њихових права.

1.2. Национални законодавни оквир родне равноправности

Поред Међународног оквира који је обавезујућ за Србију, национални правни оквир, забрана дискриминације и родне равноправности у Републици Србији је солидан и у великој мери усаглашен са међународним стандардима.

²⁸ Доступно на <http://www.womenngo.org.rs/paneurope/prevod2002-web.pdf>

²⁹ Доступно на: http://www.stop.vav.org/council_of_europe4.html

³⁰ Доступно на <https://www.refworld.org/docid/43f3133b0.html>

³¹ Доступно на : <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17273&lang=en>

³² Доступно на. <https://rm.coe.int/16805afa5c>

³³ Доступно на: <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=17825&lang=en>

³⁴ Резолуција 1714 (2010) усвојена 12. марта 2010. године. Text adopted by the Standing Committee, acting on behalf of the Assembly, on 12 March 2010 (see Doc. 12111, report of the Social, Health and Family Affairs Committee, rapporteur: Mrs Ohlsson; and Doc. 12155, opinion of the Committee on Equal Opportunities for Women and Men, rapporteur: Mrs Rupprecht).

³⁵ Доступно на: https://www.seesac.org/f/img/File/roadmap/Roadmap_BCMS_unofficial-translation.pdf

³⁶ Доступно на: <https://www.mei.gov.rs/srp/dokumenta/eu-dokumenta/godisnji-izvestaji-ek>

³⁷ Доступно на: <https://rm.coe.int/rapport-srb-en/16809cfbe6>

³⁸ Доступно на: <https://rm.coe.int/grevio-report-on-serbia/16809987e3>

³⁹ GREVIO's (Baseline) Evaluation Report on legislative and other measures giving effect to the provisions of the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence (Istanbul Convention) SERBIA, <https://rm.coe.int/grevio-report-on-serbia/16809987e3> Доступно на: <https://www.uts.org.rs/images/kompenzacija.pdf>

⁴⁰ Доступно на: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=celex%3A32011L0036>

⁴¹ Доступно на: <https://www.podrskazrtvama.rs/en/media/medjunarodni/DIREKTIVA-2012-29-EU.pdf>

Устав Републике Србије, као што је већ речено, Чланом 15 установљава политику једнаких могућности као обавезу државе и јемчи равноправност жена и мушкараца.

Највиши правни акт Републике Србије прокламује начело једнакости пред Уставом и законом и забрањује непосредну и посредну дискриминацију на било којој основи, укључујући и дискриминацију на основу пола (члан став 3) гарантује право на једнаку законску (члан 21. став 2) и судску заштиту (члан 36), правну заштиту свих основних људских права свим грађанима и грађанкама без дискриминације, непосредну или посредну по било ком основу а нарочито по основу расе, пола, националне припадности, друштвеног порекла, рођења, вероисповести, политичког или другог уверења, имовног стања, културе, језика, старости и психичког или физичког инвалидитета, укључујући и обраћање међународним институцијама у циљу заштите зајемчених права (члан 22. став 2). Устав Републике Србије предвиђа да Република Србија може увести посебне мере „ради постизања пуне равноправности лица или групе лица која су суштински у неједнаком положају са осталим грађанима” (члан 21. став 4). Ова уставна одредба отвара простор за развијање политике родне равноправности и унапређење законодавства, као и за увођење и примену мера са циљем елиминације дискриминације жена.

Закон о забрани дискриминације⁴² је општи закон којим је успостављен свеобухватан систем заштите од дискриминације. Овим законом је уређена општа забрана дискриминације, облици и случајеви дискриминације, као и поступци заштите од дискриминације⁴³. Облици дискриминације начела једнаких права и обавеза, позивање на одговорност, удруживање ради вршења узнемиравања и навођења на дискриминацију⁴⁴ а вишеструка дискриминација је тежак облик дискриминације и дефинисана је као дискриминација лица на основу два или више личних својстава без обзира на то да ли се утицај појединих личних својстава може разграничити (вишеструка дискриминација) или се може разграничити (интерсекциска дискриминација)⁴⁵. Прописани су и посебни случајеви дискриминације⁴⁶, између осталог, дискриминације на основу пола, рода и родног идентитета⁴⁷, која постоји ако се поступа

⁴² „Службени гласник РС”, бр. 22/2009 и 52/2021

⁴³ Дискриминација је дефинисана као свако неправилно прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а које се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, националној припадности или етичком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, роду, родном идентитету, сексуалној оријентацији, полним карактеристикама, нивоом прихода, имовном стању, рођењу, осуђиваности, статусном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним или претпостављеним личним својствима.

⁴⁴ Члан 5-12. ЗЗД

⁴⁵ Члан 13. став 1. тачка 5. ЗЗД

⁴⁶ Члан 15-27 ЗЗД

⁴⁷ Члан 20. ЗЗД

противно начелу равноправности, односно, начелу поштовања једнаких права и слобода жена и мушкараца у политичком, економском, културном и другом аспекту јавног, професионалног, приватног и породичног живота. Забрањено је ускраћивање права или јавно или прикривено признавање погодности у односу на пол, односно, род и родни идентитет или због промене пола, односно, прилагођавања пола родном идентитету, као и због трудноће, породилског одсуства, одсуства ради неге детета или посебне неге детета. Забрањено је и физичко и друго насиље, експлоатација, изражавање мржње, омаловажавање, уцењивање и узнемиривање с обзиром на пол, односно, род и родни идентитет, као и јавно заговарање, подржавање и поступање у складу са предрасудама, обичајима и другим друштвеним обрасцима понашања који су засновани на идеји подређености или надређености полова, односно, стереотипних улога полова.

Законом о родној равноправности⁴⁸ прописане су мере политике за остваривање и унапређивање родне равноправности, врсте планских аката у области родне равноправности и начин извештавања о њиховој реализацији, институционални оквир за остваривање родне равноправности, надзор над применом закона и друга питања од значаја за остваривање и унапређење родне равноправности.

Према одредбама овог закона, родна равноправност подразумева једнака права, одговорности и могућности, равномерно учешће и уравнотежену заступљеност жена и мушкараца у свим облицима друштвеног живота, једнаке могућности за остваривање права и слобода, коришћење личних знања и способности за лични развој и развој друштва, једнаке могућности и права у приступу робама и услугама, као и остваривања једнаке користи од резултата рада, уз уважавање биолошких, друштвених и културолошки формираних разлика између мушкараца и жена и различитих интереса, потреба и приоритета жена и мушкараца приликом доношења јавних и других политика и одлучивања о правима, обавезама и на закону заснованим одредбама, као и уставним одредбама.

Законом је операционализован процес увођења родне перспективе прописивањем обавезе усвајања посебних мера, родно одговорног буџетирања, прикупљања родно сензитивних података и усвајања планских аката. Поред тога, прописано је да мере за остваривање и унапређивање родне равноправности подразумевају стварање једнаких могућности за учешће и равноправан третман жена и мушкараца у области рада, запошљавања и самозапошљавања, социјалне и здравствене заштите, образовања, васпитања, науке и технолошког развоја, информационо-комуникационих технологија и информационог друштва, одбране и безбедности, саобраћаја, енергетике, заштите животне средине, културе, јавног информисања, спорта, у органима управљања и надзора и њиховим телима,

⁴⁸ „Службени гласник РС“ бр. 52/2021

политичког деловања и јавних послова, сексуалног и репродуктивног здравља и права, приступа роби и услугама. Надаље, утврђена је обавеза усвајања националне стратегије и акционог плана за родну равноправност, акционог плана за родну равноправност јединице територијалне аутономије и јединица локалне самоуправе, обавеза органа јавне власти и усвајања плана управљања ризицима од повреде принципа родне равноправности.

Законом о родној равноправности прописано је да се у јединици локалне самоуправе образују тела за родну равноправност и то:

✚ **Комисија за родну равноправност** у скупштини јединице локалне самоуправе, као стално радно тело скупштине, које чине одборници, а све акте који се упућују скупштини разматра из родне перспективе;

Надлежност комисије је да:

- разматра, предлаже и утврђује мишљење о предлозима одлука и других прописа и општих аката из надлежности локалне самоуправе, а са аспекта родне равноправности,
- разматра предлоге за избор и именовања о којима одлучује Скупштина са становишта остваривања родне равноправности у јавном и политичком животу, утврђује мишљење и даје предлоге,
- покреће израду стратегије, политике и предлаже мере које доприносе родној равноправности,
- креира и разматра планове акција за унапређење родне равноправности,
- комуницира и сарађује са другим радним телима Скупштине општине по питању њихове надлежности, а које се односе на родну равноправност,
- прати имплементацију утврђених стандарда о родној равноправности у актима и политици Скупштине и Општинског већа, а нарочито у области образовања, здравства рада и запошљавања, насиља над женама, равноправне заступљености полова на местима одлучивања и финансија,
- прати прописе везане за рад НВО и прописе везане за унапређење родне равноправности и једнаких могућности и подстиче сарадњу између органа локалне самоуправе и цивилног сектора.

Савет за родну равноправност се образује у органима управе јединица локалне самоуправе, чине га именована или постављена лица, представници установа, органа и организација у областима значајним за родну родну равноправност и спречавање и сузбијање родно заснованог насиља, прати стање у области родне равноправности, иницира и предлаже мере за напређење родне равноправности. У раду савета обавезно учествују и лица задужена за родну равноправност у органима управе јединице локалне самоуправе, која тим саветима пружају стручну и административно-техничку потпору у раду.

Ова тела за родну равноправност сарађују међусобно, као и са свим другим телима за родну равноправност на нивоу јединице локалне самоуправе, аутономне покрајине и Републике

Србије. Актима скупштинске јединице локалне самоуправе ближе се уређују избор, надлежности и начини рада тела за родну равноправност⁴⁹.

Поред тога, прописано је да су органи јавне власти који имају више од 50 запослених и радно ангажованих лица, дужни су да из реда својих запослених одреде лице задужено за родну равноправност у складу са својим актом о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места.⁵⁰

Лице задужено за родну равноправност:

1. прати спровођење политика и мера за остваривање и унапређивање родне равноправности из делокруга органа у којем су запослени;

2. прати стање о полној структури запослених и родно ангажованих лица у органу у коме су одређени и саставља извештаје о утврђеном стању у погледу достигнутог нивоа остваривања родне равноправности у области из делокруга органа;

3. доставља извештаје из тачке 2. овог става руководиоцу органа, које орган јавне власти, након доношења, доставља министарству;

4. сарађује са министарством и телима за родну равноправност на питањима значајним за остваривање и унапређивање родне равноправности;

5. припрема податке, анализе и материјале потребне за рад тела за родну равноправност;

6. обавља и друге послове у складу са актом о одређивању лица задуженог за родну равноправност.

Лица задужена за родну равноправност морају бити обучена за обављање наведених послова. Министарство у сарадњи са Националном академијом за јавну управу ближе уређују програм и начин обуке лица задужених за родну равноправност, у складу са Законом.⁵¹

Према **Закону о локалној самоуправи**⁵², локална самоуправа је право грађана да непосредно и преко слободно изабраних представника управљају јавним пословима од непосредног, заједничког и општег интереса за локално становништво, као и право и обавеза органа локалне самоуправе да у складу са законом планирају, уређују и управљају јавним пословима који су у њиховој надлежности и од интереса за локално становништво.⁵³ У вршењу своје надлежности, јединица локалне самоуправе доноси прописе самостално, у складу са својим правима и дужностима утврђеним Уставом, законом, другим прописом и статутом.⁵⁴ У

⁴⁹ Члан 63. ЗРР

⁵⁰ Руководилац органа јавне власти за лице задужено за родну равноправност одређује руководиоца организационе јединице у чијој надлежности су послови вођења евиденција и достављања информација за родну равноправност органима јавне власти.

⁵¹ Члан 64. ЗРР

⁵² „Службени гласник РС“, бр. 129/2007, 83/2014-др.закон, 101/2016 –др.закон, 47/2018 и 111/21

⁵³ Члан 2. Закона о локалној самоуправи

⁵⁴ Члан 5. Закона о локалној самоуправи

надлежности је јединице локалне самоуправе да се стара о остваривању, заштити и унапређењу људских и мањинских права и родној равноправности.⁵⁵

Закони који непосредно регулишу питања значајна заспечавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици су: Закон о потврђивању Конвенције СЕ о спречавању и борби против насиља над женама и насиља у породици⁵⁶ и Закон о спречавању насиља у породици⁵⁷.

Закони на које упућује Закон о спречавању насиља у породици (чл. 5) су: Кривични законик⁵⁸, Законик о кривичном поступку⁵⁹, Закон о парничном поступку⁶⁰, Породични закон⁶¹ и Закон о полицији.⁶²

Закони релевантни за област правде: Закон о бесплатној правној помоћи⁶³, Закон о адвокатури⁶⁴, Закон о прекршајима⁶⁵, Закон о међународној правној помоћи у кривичним стварима⁶⁶, Закон о јавном тужилаштву⁶⁷, Закон о уређењу судова⁶⁸, Закон о Заштитнику грађана⁶⁹, **Закон о смањењу ризика од катастрофа и управљању ванредним ситуацијама⁷⁰, Закон о Уставном суду⁷¹, Закон о утврђивању надлежности АП Војводине⁷², Закон о локалној самоуправи⁷³, Закон о министарствима⁷⁴, Закон о званичној статистици.⁷⁵**

Закони релевантни за превенцију насиља према женама и насиља у породици: Закон о забрани дискриминације⁷⁶, Закон о равноправности полова⁷⁷, Закон о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом⁷⁸, Закон о посебним мерама за спречавање вршења кривичних дела против полне слободе према малолетним лицима⁷⁹, Закон о заштити података о личности⁸⁰, Закон о азилу и привременој заштити⁸¹, Закон о јавном информисању

⁵⁵ Члан 20. став 1. тачка 10. Закона о локалној самоуправи

⁵⁶ Службени гласник РС – међународни уговори, бр. 12/13.

⁵⁷ Службени гласник РС, бр. 94/2016.

⁵⁸ Службени гласник РС бр. 85/2005, 88/2005 – испр., 107/2005 – испр. 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013, 108/2014 и 94/2016.

⁵⁹ Службени гласник РС, бр. 72/2011, 101/2011, 121/2012, 32/2013, 45/2013, 55/2014 и 35/2019.

⁶⁰ Службени гласник РС, бр. 72/2011, 49/2013 – одлука УС, 74/2013 – одлука УС, 55/2014, 87/2018 и 18/2020.

⁶¹ Службени гласник РС, бр. 18/2005, 72/2011 – др. закон и 6/2015.

⁶² **Службени гласник РС, бр. 6/2016, 24/2018 и 87/2018.**

⁶³ Службени гласник РС, бр. 87/2018.

⁶⁴ Службени гласник РС бр. 31/2011 и 24/2012 – одлука УС.

⁶⁵ Службени гласник РС, бр. 65/2013, 6/2016, 13/2016 и 98/2016 одлука УС и 24/2018.

⁶⁶ Службени гласник РС, бр. 20/09.

⁶⁷ Службени гласник РС, бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 78/2011 – др. закон 01/2011, 38/2012 – одлука УС, 121/2012, 101/2013, 111/2014 – одлука УС, 117/2014, 106/2015 и 63/2016 – одлука УС.

⁶⁸ Службени гласник РС, бр. 116/2008, 104/2009, 101/2010, 31/2011 – др. закон, 78/2011 – др. закон 101/2011 и 101/2013.

⁶⁹ Службени гласник РС, бр. 79/2005 и 54/2007.

⁷⁰ Службени гласник РС, бр. 87/2018.

⁷¹ Службени гласник РС, бр. 109/2007, 99/2011, 18/13 – Одлука УС, 40/15 и 103/15.

⁷² Службени гласник РС, бр. 99/2009, 07/2012 – одлука УС, 18/2020.

⁷³ Службени гласник РС, бр. 129/2007, 83/2014 – др. закон и 101/2016 др. закон.

⁷⁴ Службени гласник РС, бр. 128/2020.

⁷⁵ Службени гласник РС, бр. 104/2009.

⁷⁶ Службени гласник РС, бр. 22/2009.

⁷⁷ Службени гласник РС, бр. 104/2009.

⁷⁸ Службени гласник РС, бр. 33/2009.

⁷⁹ Службени гласник РС, бр. 32/2013.

⁸⁰ Службени гласник РС, бр. 87/2018.

⁸¹ Службени гласник РС, бр. 24/2018.

и медијима⁸², Закон о основама система образовања и васпитања⁸³, Закон о предшколском васпитању и образовању⁸⁴, Закон о основном образовању и васпитању⁸⁵, Закон о средњем образовању и васпитању⁸⁶, Закон о високом образовању.⁸⁷

Закони и подзаконски акти релевантни за област безбедности: Закон о оружју и муницији⁸⁸, Закон о јавном реду и миру⁸⁹, Закон о извршењу кривичних санкција⁹⁰, Закон о извршењу ванзаводских санкција и мера,⁹¹ Закон о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетника⁹², Закон о програму заштите учесника у кривичном поступку⁹³, Закон о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова⁹⁴, Правилник о полицијским овлашћењима⁹⁵, Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима⁹⁶, Посебни протокол о поступању полицијских службеника у случајевима насиља над женама у породици и у партнерским односима.⁹⁷

Закони и подзаконски акти релевантни за област социјалне и здравствене заштите: Закон о социјалној заштити⁹⁸, Закон о здравственој заштити⁹⁹, Закон о јавном здрављу¹⁰⁰, Закон о здравстеном осигурању¹⁰¹, Закон о правима пацијената¹⁰², Закон о прекиду трудноће у здравственим установама¹⁰³, Закон о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства¹⁰⁴, Закон о финансијској подршци породици с децом¹⁰⁵, Правилник о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите¹⁰⁶, Општи протокол о поступању и сарадњи установа, органа и организација у ситуацијама насиља над женама у породици и у партнерским односима¹⁰⁷, Посебан протокол Министарства здравља за заштиту и поступање са женама које су изложене насиљу (2010)¹⁰⁸, Посебан протокол о поступању центара за социјални рад - органа старатељства у случајевима насиља у породици и и женама

⁸² Службени гласник РС, бр. 83/2014, 58/2015, и 12/2016 – аутентично тумачење.

⁸³ Службени гласник РС, бр. 88/2017, 27/2018 - др. закон, 10/2019, 27/2018 –др.закон и 6/2020.

⁸⁴ Службени гласник РС, бр. 18/2010, 101/2017, 113/2017 –др. закон, 95/2018 –др. закон и 10/2019.

⁸⁵ Службени гласник РС, бр. 55/2013, 101/2017, 10/2019 и 27/2018 –др. закон.

⁸⁶ Службени гласник РС, бр. 55/2013, 101/2017, 27/2018 –др. закон и 6/2020.

⁸⁷ Службени гласник РС, бр. 88/2017, 73/2018, 27/2018 –др. закон, 67/2019 и 6/2020 –др. закони.

⁸⁸ Службени гласник РС, бр. 20/2015, 10/2019 и 20/2020.

⁸⁹ Службени гласник РС, бр. 6/2016, 24/2018.

⁹⁰ Службени гласник РС, бр. 55/2014 и 35/2019.

⁹¹ Службени гласник РС, бр. 55/2014 и 87/2018.

⁹² Службени гласник РС, бр. 25/ 2005.

⁹³ Службени гласник РС, бр. 85/2005.

⁹⁴ Службени гласник РС, бр. 24/2018.

⁹⁵ Службени гласник РС, бр. 41/2019.

⁹⁶ Доступно на: <https://www.minrzs.gov.rs/sites/default/files/2018-11/Opsti%20protokol%20nasilje%20u%20porodici.pdf>

⁹⁷ Доступно на: https://www.paragraf.rs/propisi/posebni_protokol_o_postupanju_policijskih_sluzbenika_u_zastiti_maloletnih_lica_od_zlostavljanja_i_zanemarivanja.html

⁹⁸ Службени гласник РС, бр. 24/2011.

⁹⁹ Службени гласник РС, бр. 25/2019.

¹⁰⁰ Службени гласник РС, бр. 15/2016.

¹⁰¹ Службени гласник РС, бр. 25/2019.

¹⁰² Службени гласник РС, бр.45/2013 и 25/2019 – др. закон.

¹⁰³ Службени гласник РС, бр.16/95 и 101/2005 – др. закон.

¹⁰⁴ Службени гласник РС, бр. 123/2014, 106/2015, 105/2017 и 25/2019 – др. закон.

¹⁰⁵ Службени гласник РС, бр. 13/2017 и 50/2018.

¹⁰⁶ Службени гласник РС, бр. 42/2013, 89/2018 и 73/2019.

¹⁰⁷ Доступно на: <https://www.minrzs.gov.rs/sites/default/files/2018-11/Opsti%20protokol%20nasilje%20u%20porodici.pdf>

¹⁰⁸ Доступно на: <https://www.minrzs.gov.rs/sites/default/files/2018-11/Posebni%20protokol%20zdravlje.pdf>

у партнерским односима,¹⁰⁹ Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (2005) и посебни протоколи о поступању различитих система¹¹⁰, Правилник о ближим критеријумима за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика или трећег лица у установи образовања и васпитања¹¹¹, Правилник о поступању установе у случају сумње или утврђеног дискриминаторног понашања и вређања угледа, части или достојанства личности¹¹², Правилник о протоколу поступања у установи у одговору на насиље, злостављање и занемаривање¹¹³, Правилник о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника.¹¹⁴

Законом о планском систему¹¹⁵ уређује се плански систем Републике Србије, односно, управљање системом јавних политика и средњорочно планирање, врсте и садржина планских докумената које у складу са својим надлежностима предлажу, усвајају и спроводе сви учесници у планском систему, међусобна усклађеност планским докумената, поступак утврђивања и спровођења јавних политика и обавеза извештавања о спровођењу планских докумената, као и сходна примена обавезе спровођења анализе ефеката на прописе и на вредновање учинака тих прописа.¹¹⁶ Документ јавних политика јесте плански документ којим учесници у планском систему, у складу са својим надлежностима, утврђују или развраћују већ утврђене јавне политике.

Врсте докумената јавних политика јесу: стратегија, програм, концепт политике и акциони план.¹¹⁷

Акциони план је документ јавне политике највишег нивоа детаљности, којим се разрађују стратегија или програм, у циљу управљања динамиком спровођења мера јавних политика које доприносе остваривању посебних циљева стратегије, односно програма.¹¹⁸ Акциони план садржи следеће обавезне елементе¹¹⁹: опште и посебне циљеве преузете из стратегије, односно програма који разрађује, мере и активности за постизање општих и посебних циљева стратегије, односно програма уз навођење пројеката ако се мере и/или активности спроводе кроз пројекте, институције, partnere одговорне за спровођење мера и активности, као и институцију носиоца која је одговорна за праћење, спровођење и извештавање о спровођењу стратегије, односно програма који акциони план разрађује, рок за завршетак

¹⁰⁹ Доступно на: <http://www.zavodsz.gov.rs/sr/resurs-centar/propisi-od-zna%C4%8Daja-za-socijalnu-za%C5%A1titu/ostali-propisi/>

¹¹⁰ Доступно на <https://www.minrzs.gov.rs/sr/dokumenti/predlozi-i-nacrti/sektor-za-brigu-o-porodici-i-socijalnu-zastitu/zastita-dece-od>

¹¹¹ Службени гласник РС, бр. 22/2016.

¹¹² Службени гласник РС, бр. 65/2018

¹¹³ Службени гласник РС, бр. 46/2019 и 104/2020.

¹¹⁴ Службени гласник РС, бр. 81/17.

¹¹⁵ „Службени гласник РС“, бр. 30/2018

¹¹⁶ Члан 1. Закона о планском систему

¹¹⁷ Члан 10. Закона о планском систему

¹¹⁸ Члан 18. Закона о планском систему. Акциони план се ревидира по потреби, у складу са резултатима праћења спровођења и резултатима ех-рост анализе ефеката јавне политике, односно, у случају да се утврди потреба, приступа се припреми његових измена и допуна. Ревизијом акционог плана мењају се појединачни елементи садржаја акционог плана, као што су активности, рокови и институције одговорне за спровођење активности.

¹¹⁹ Члан 19. Закона о планском систему

предвиђених мера и активности, потребна средства за спровођење мера, уз навођење извора финансирања за обезбеђена средства, показатеље учинака на нивоу мера јавних политика, а по потреби и на нивоу активности, информације о прописима које би требало донети односно изменити како би се реализовале мере јавне политике и друге елементе прописане подзаконским актом Владе.

Родна анализа је саставни део процеса увођења родно одговорног буџетирања у Републици Србији, које је дефинисано Законом о буџетском систему¹²⁰. Према одредбама овог закона, родно одговорно буџетирање предствља увођење принципа родне равноправности у буџетски процес, што подразумева родну анализу буџета и реструктурирање прихода и расхода са циљем унапређења родне равноправности.¹²¹ Родна равноправност је један од циљева буџетског система, па је прописано да буџетски ситем, између осталог, треба да оствари алокацијску ефикасност која подразумева распоређивање средстава буџета са циљем унапређењем родне равносправности.¹²² Ово се односи на све нивое – републчки, покрајински и локални, а обавезује и директне и индиректне буџетске кориснике.

У Републици Србији постоје институционални механизми који спроводе и надгледају процес унапређења родне равноправности – Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине Републике Србије, Одбор за равноправност полова у Скупштини Аутономне Покрајине Војводине, Координационо тело за родну равноправност, као и локални механизми за родну равноправност.

Овај Локални акциони план се ослања и на Стратегију за спречавање и борбу против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици (2021-2025)¹²³.

Друге националне стратегије релевантне за овај ЛАП су: Стратегија развоја МУП (2018–2023)¹²⁴ и АП (2018–2023)¹²⁵, Стратегија за превенцију и заштиту деце од насиља (2020–2023)¹²⁶ и АП (2022–2023)¹²⁷, Стратегија превенције и сузбијања трговине људима посебно женама и децом и заштите жртава (2017–2022)¹²⁸ и АП (2019–2020. – истекао), Национална стратегија за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у РС (2020–2025)¹²⁹ и АП (2020–2025)¹³⁰, Стратегија контроле малог и лаког оружја (2019–2024)¹³¹, Национални АП за

¹²⁰ „Службени гласник Републике Србије“, бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013-испр, 108/2013, 142/2014, 68/2015-др.закон, 103/2015, 99/2016, 113/2017, 95/2018, 31/2019, 149/2020, 118/2021-др.закон

¹²¹ Члан 2. став 1. тачка 586 Закона о буџетском систему

¹²² Члан 4. став 1. тачка 4. Закона о буџетском систему

¹²³ Службени гласник РС, бр. 47/2021.

¹²⁴ Службени гласник РС, бр. 78/2018.

¹²⁵ Доступно на <http://www.mup.rs/wps/wcm/connect/3470670e-202a-4e78-b851-940afe5a5e64/AP+za+Strategiju+za+borbu+protiv+VTK+2019-2020.pdf?MOD=AJPERES&CVID=mtm2Egp>

¹²⁶ Службени гласник РС, бр.80/2020.

¹²⁷ Доступно на: <https://www.socijalnouključivanje.gov.rs>

¹²⁸ Службени гласник РС, бр. 77/2017.

¹²⁹ Доступно на: <https://www.srbija.gov.rs/dokument/45678/strategije.php>

¹³⁰ Доступно на: www.mpravde.gov.rs

¹³¹ Доступно на: <https://www.srbija.gov.rs/dokument/45678/strategije.php>

примену Резолуције 1325 СБУН¹³², Стратегија јавног здравља у РС (2018–2026) и АП¹³³, Стратегија безбедности и здравља на раду (2018–2022) и АП (2018–2022)¹³⁴, Национални програм за очување и унапређење сексуалног и репродуктивног здравља¹³⁵, Стратегија за превенцију и контролу хроничних незаразних болести¹³⁶, Програм о заштити менталног здравља у РС (2019–2026)¹³⁷, АП за поглавље 24 – Правда, слобода, безбедност (нацрт)¹³⁸, Стратегија за унапређење положаја особа са инвалидитетом у РС (2020–2024)¹³⁹ и АП (2021–2022), Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у РС (2022–2030)¹⁴⁰ и АП (2022–2024)¹⁴¹, Национална стратегија за младе (2015–2025)¹⁴² и АП (2018–2020 – истекао), Национална стратегија реформе правосуђа (2020 - 2025)¹⁴³ и АП¹⁴⁴, Стратегија развоја званичне статистике (2021–2025)¹⁴⁵, у оквиру Програма званичне статистике у периоду 2021–2025, Стратегија развоја система јавног информисања у РС (2020–2025) и АП (2020–2022).¹⁴⁶

Локални акциони план општине Апатин за родну равноправност израђен је уз пуно поштовање међународног и националног правног оквира забране дискриминације и родне равноправности.

Приликом израде документа узети су у обзир и локални стратешки документи Општине Апатин: Акциони план јавног здравља, Локални акциони план за младе и Локални акциони план запошљавања.

1.3. Институционални механизми за унапређење родне равноправности у Републици Србији

Институционални механизми који у Републици Србији спроводе и надгледају процес унапређења родне равноправности су: Одбор за равноправност полова Народне скупштине Републике Србије први пут је основан 2002. год., данас је тема родне равноправности заступљена у Одбору за људска и мањинска права и равноправност полова, Координационо тело за родну равноправност Владе Републике Србије, Заштитник грађана (Закон је донет 2005. године, заменица за родну равноправност, права детета и права особа са инвалидитетом је именована 2008. год., Повереник за заштиту равноправности (основан је

¹³² Службени гласник РС. бр. 53/2017.

¹³³ Службени гласник РС, бр.61/2018.

¹³⁴ Доступно на <https://www.srbija.gov.rs/dokument/45678/strategije-programi-planovi-.php>

¹³⁵ Службени гласник РС, бр. 120/2017.

¹³⁶ Службени гласник РС. бр. 22/2009.

¹³⁷ Доступно на: <https://www.zdravlje.gov.rs/tekst/343487/program-o-zastiti-mentalnog-zdravlja-u-republici-srbiji-za-period-2019-2026-godine-.php>

¹³⁸ Доступно на: <https://bezbednost.org/publikacija/akcioni-plan-za-poglavlje-24-pravda-sloboda-i-bezbednost-finalna-verzija/>

¹³⁹ Службени гласник РС, бр. 44/2020.

¹⁴⁰ Службени гласник РС, бр. 26/2016.

¹⁴¹ Службени гласник РС, бр 105/2022

¹⁴² Службени гласник РС, бр. 22/2015.

¹⁴³ Службени гласник РС, бр. 101/2020.

¹⁴⁴ Мере из Стратегије реализују се кроз активности из ревидираног Акционог плана за Поглавље 23. Доступно на: <https://www.pravno-informacioni-sistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/vlada/strategija/2020/101/1/reg>

¹⁴⁵ Доступно на: <https://www.srbija.gov.rs/dokument/45678/strategije.php>

¹⁴⁶ Службени гласник РС, бр. 11/2020.

доношењем Закона о забрани дискриминације 2010.године, повереница је именована 2010. године).

Покрајински механизми за родну равноправност су установљени као и наведени републички и функционишу у АП Војводини.

Усвајањем Закона о равноправности полова, оснивање локалних механизма за спровођење процеса унапређења родне равноправности постало је обавеза локалних самоуправа.

1.4. Институционални оквир за унапређење родне равноправности у општини Апатин

У општини Апатин, Комисија за родну равноправност Скупштине општине Апатин основана је 2011. године у његов састав су именована лица на предлог одборничких група скупштине општине, а која је овлашћена да:

- подстиче, унапређује и предлаже мере којима се обезбеђује равноправност полова,
- прати остваривање равноправности полова,
- даје мишљење о предлозима одлука и др.прописа које доноси скупштина општине, и
- предлаже мере и активности које су у функцији равноравности полова и остваривања једнаких могућности у оквиру надлежности општине.

Комисију чини 7 (седам) чланова/ица из редова грађана/ки, удружења грађана/ки и запослених у локалној самоуправи. Комисију и чланове бира скупштина на 4 (четири) године.

2. МЕТОДОЛОГИЈА ИЗРАДЕ АКЦИОНОГ ПЛАНА

У процесу израде Акционог плана примењем је партиципативни метод, заступљен у свим фазама. Прикупљања података обваљено је уз подршку локалних институција, организаја и удружења са територије општине Апатин. Дефинисани су циљеви и активности, све у складу са правним оквиром за област родне равноправности, а нарочито са стратешким правцима дефинисанима у Националној стратегији за родну равноправност 2021-2030., као и са надлежностима локалне самоуправе. Као извори података коришћени су званични подаци Републичког завода за статистику, Националне службе за запошљавање, као и документација општине Апатин.

Процес израде ЛАП-а координирала је Наташа Ђурчић, председница Комисије за родну равноправност општине Апатин, лице одговорно за родну равноправност у општинској управи Татјана Петровић, члан Комисије за родну равноправност Душан Митровић уз подршку председнице општине Дубравке Кораћ и заменика председнице општине Радована Ђукића. Стручну подршку за израду ЛАП-а запосленима су пружиле консултанткиње Ивона Гвозденовић, Зорана Антонијевић и Ана Марјановић из Фондације Ана и Владе Дивац кроз учешће тима у пројекту „Равноправност не може да чека“ под покровитељством Балканског фонда за демократију и амбасаде Краљевине Норвешке, као и стручна консултантска подршка специјалног педагога Марије Рапайћ запослене у Основној школи „Жарко Зрењанин“ Апатин, заједно са тимом волонтера канцеларије за младе.

Тим за израду ЛАП-а састајао се пет пута, а састанцима су присуствовали/е и запослене/и у општинској управи, представници удружења и других институција.

На првом састанку, који је одржан у децембру 2021. године договорено је како ће тећи процес планирања и који су нам подаци потребни, затим је током уследио низ састанака на коме су анализирани подаци који су стизали, дискутовано је о проблемима и договорано о процесу планирања локалног акционог плана. Договорено је да одржимо фокус групе са женама и ученицама осмих разреда основних школа на територији општине Апатин и урадимо анкете са грађанкама.

Водич за фокус групе и упитик сачинила је консултанткиња педагог Марија Рапайћ, која је и водила фокус групе, у сарадњи са комисијом за РР урадила је и анкете са својим тимом ђака а уз помоћ волонтера канцеларије за младе прикупљала информације и податке од НВО и удружења.

Анкета је спроведена у периоду од 20. до 30. децембра 2021. године. У анкети су учествовале жене из општине Апатин и свих околних насељених места. По свим осталим карактеристикама (узраст жена, образовање, запосленост, родитељство и сл.) анкета се не може сматрати репрезентативном, те више служи као илустрација, односно прва слика ставова жена о положају у својој општини. У сваком случају, кроз спровођење ове анкете успели смо да чујемо гласове жена у општини Апатин и узели смо их у обзир приликом креирања циљева и активности акционог плана.

Након фокус група и анкетирања, тим се поново састао и дискутовани су добијени подаци. У договору са кључним људима у општини, договорене су стратешке области ЛАП-а (безбедност, положај сеских жена, услуге за жене, спорт и унапређење капацитета општине да се бави темом родне равноправности), идеје и резултати након дискусије су прослеђени на даљу обраду и израду локалног акционог плана.

Прву верзију документа написала је консултанткиња из Удружења „Кварт у срцу“ из Новог Сада, а затим је уследила дискусија чланова/ица тима и других заинтересованих страна у општини. Током јуна-августа 2022. Радна група је допунила овај документ подацима који се односе на родно засновано насиље, и уз менторску подршку су допуњене мере и активности.

Средства за израду локалног акционог плана добијена су по Конкурсу за израду истог од Завода за равноправност полова. Поред тога, процес допуне локалног акционог плана подржао је Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова кроз пројекат “Интегрисани одговор на насиље над женама у Војводини - 3 фаза”

3. ОПШТИНА АПАТИН, ОПИС СТАЊА

У северозападном делу пространих бачких равница, на левој обали Дунава, сместио се Апатин, један од најлепших градова Војводине. Апатин¹⁴⁷ је смештен у северозападној Бачкој, на левој обали Дунава, где чини границу са Хрватском. Територија општине захвата површину од 333 км², налази се између општина Сомбор и Оџаци. Остала насеља у општини су Купусина, Пригревица, Свилојево и Сонта. Канал Дунав – Тиса – Дунав прелази преко територије општине и приближава се Апатину на три километра. Према свом положају, општина привредно гравира Бачкој Паланци и Сомбору као економским и културним центрима региона.

Изузетно повољан географски положај, близина реке и природна богатства овог краја (плодно земљиште, шуме поред реке, обиље рибе по ритовима и рукавцима и дивљач у шумама) одувек су привлачили људе да се овде насељавају, па се тако још у праисторији смењују културе Сармата, Келта, Гота и других народа.

¹⁴⁷ <https://sr.m.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BF%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BD>

3.1. Демографска структура

Према проценама Републичког завода за статистику за Републику Србију 2013-2017. општина Апатин је на дан 1. јануар 2017. године у својих пет насељених места имала 27.107 становника, или 71 становника на квадратни километар.

Према попису становништва из 2011. године општина Апатин је имала 28.929 становника (мушкараца 14.133, жена 14.796). тада урађена подела према старости и полу каже да је деце старости до 19 година било 5.417, од тога узраста до пет година 1.180, предшколског и школског узраста (од 5 до 14 година) 2.663, средњошколског (од 15 до 19 година) 1.574. Број пунолетних становника био је 24.149, од тога старијих од 65 година 5.198. Старијих од 85 година је било 349. Израчуната просечна старост становника, према попису из 2011. године, је 43,3 године, од чега за мушкараце 41,7, а за жене 44,9. Апатин је тада имао 10.772 домаћинства, највише са два члана у домаћинству 3.058, а најмање са шест и више чланова – свега 403. Према типу породице највише је брачних парова са децом, укупно 3938 таквих породица, а најмање ванбрачних парова без деце, њих 220.

Према попису из 1991. године општина Апатин је имала 34.438 становника, а 2017. године 27.107. Према проценама, 2016. године апатинска општина имала је 27.395 становника и тај број је за 288 становника мањи од процена за 2017. годину.

Демографија ^[4]		
Година	Становника	
1948.	13.195	
1953.	14.465	
1961.	17.191	
1971.	17.565	
1981.	18.320	
1991.	18.389	17.938
2002.	19.320	19.933
2011.	17.411	

Табела 1. „Књига 9”. Становништво, упоредни преглед броја становника
1948, 1953, 1961, 1971, 1981, 1991, 2002

Етнички састав према попису из 2011.			
Срби		12.830	73,69%
Румуни		1.013	5,82%
Мађари		732	4,20%
Хрвати		557	3,20%
Роми		405	2,32%
Немци		163	0,93%
Југословени		126	0,72%
Црногорци		64	0,36%
Македонци		29	0,16%
Буњевци		26	0,15%
Словаци		20	0,11%
Муслимани		17	0,09%
Албанци		13	0,07%
Словенци		8	0,04%
Руси		5	0,03%
Русини		5	0,03%
Бошњаци		3	0,01%
Горанци		3	0,01%
Украјинци		2	0,01%
Бугари		1	0,00%
Власи		1	0,00%
остали		49	0,28%
Регионална		184	1,05%
неизјашњени		976	5,60%
непознато		179	1,03%
укупно: 17.411			

Табела 2. Етничка структура након пописа 2011.

Становништво према полу и старости		
	м	ж
?	66	51
80+	93	249
75—79	176	385
70—74	408	525
65—69	591	679
60—64	547	690
55—59	442	432
50—54	781	782
45—49	801	800
40—44	716	744
35—39	612	646
30—34	597	598
25—29	639	621
20—24	711	692
15—19	728	651
10—14	541	521
5—9	524	472
0—4	428	381
Просек :	38,6	41,7

Табела 3. Становништво према полу и старости

3.2. Индекс друштвеног развоја

Општина Апатин¹⁴⁸ је 2018. године била мање погодна у погледу квалитета живота, што показује чињеница да је била сврстана међу слабије развијене општине у неколико области у оквиру Индекса друштвеног развоја. Године 2018, просечна старост у Апатину је износила 44,7 година. У периоду од 2011. до 2018. године укупни индекс зависности становништва је порастао са 45,62% на 52,83%, а индекс зависности старих са 25,37% на 33,16%.

Економска активност представља важно средство за постизање вишег животног стандарда. У Апатину је 2018. године просечна нето зарада износила 42.627 динара, што је било испод просека Републике Србије од 49.650 динара. У погледу запослености, 33,19% људи старости од 15 до 64 године у Апатину је имало формално запослење, што је било изнад просека запослености од 46,59% на нивоу Републике Србије. У периоду 2011-2018. године стопа незапослености у Апатину се смањила са 38,73% на 33,4%.

¹⁴⁸ Цитирано према Индексу друштвеног развоја, Тим за социјалну укљученост, Владе Републике Србије
<https://www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/indexs/>

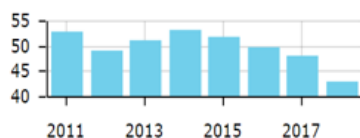

У погледу здравља и здравствене заштите, општина Апатин је 2018. године спадала међу мање погодне општине у Србији. Очекивано трајање живота на рођењу у Апатину је 2018. године било 73,56 година. Број лекара на 1.000 становника се смањило са 1,4 у 2011. години на 1,3 у 2018. години.

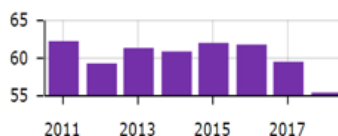
Брига о социјално угроженима и старима један је од важних аспеката друштвеног развоја. Удео корисника новчане социјалне помоћи у укупном броју становника је 2018. године био 8,8%, што је било више од 3,5%, колико је износио удео корисника новчане социјалне помоћи на нивоу Републике Србије. Просечна пензија у Апатину износила је 25.778 динара. Расходи за социјално осигурање и социјалну заштиту по становнику су се повећали у периоду 2011-2018. године, са 1.191 динара на 2.863 динара.

Када је реч о осталим показатељима квалитета живота, општина Апатин је 2018. године спадала у средње погодне општине у Србији. Стопа осуђених пунолетних починилаца кривичних дела се у периоду од 2011. до 2018. године смањила са 0,5% на 0,38%, док се стопа малолетних починилаца кривичних дела смањила са 0,31% на 0,09%. Када је реч о насиљу у породици, удео деце жртава насиља у породици у Апатину је 2018. године износио 0,57%, а удео жена жртава породичног насиља 0,7%. Друштвена партиципација мерена излазношћу грађана на изборе била је 59,67% током претходних избора, што је изнад просека Републике Србије од 56,22%.

Indeks

Demografija

Образовање

Економска активност

Здравствена заштита

Социјална заштита

Графикон 1. Приказ демографских података преузетих са сајта <https://www.socijalnoukljucivanje.gov.rs/index/>

4. ПРИВРЕДА У ОПШТИНИ АПАТИН

У општини Апатин извоз је у првих десет месеци протекле године био већи од увоза и то са индексом од 107,12%. Конкретније, апатинска општина извезла је робе у вредности од 11.863.867 \$, док је за исти период увезено робе у вредности од 11.074.962 \$. У Апатину се налази највећа српска пивара, Апатинска пивара, саграђена 1756. године.

4.1. Приватизација

Путем јавне аукције и тендера у апатинској општини приватизовано је 10 предузећа и то „Апатекс“, бродоградилиште „Апатин“, „Апос“, „Хладњача“, „Корпара“, „Метал“, „Подунавље“, „Први мај“, „Војводина“, сви из Апатина и друштвено предузеће „Сонта“ из Сонте. Продајна цена свих наведених предузећа износила је 162.283.000 дин, док је минимум инвестиција у ова предузећа 146.382.000 дин. Укупан број запослених у приватизованим предузећима, у моменту њихове продаје, био је 1.456.

4.2. Туризам

Апатин је популарна туристичка дестинација са занимљивим и у светским размерама богатим туристичким потенцијалом због близине шума и Дунава. Сваке године, почетком јула, одржавају се „Апатинске рибарске вечери“. Одржавају се од 1963. године, а на којима су најатрактивнија надметања у такмичењу спортских риболоваца за Златну рибицу и за Златни котлић, који традиционално осваја најбољи кувар рибљег паприкаша. Може се рећи да готово сва удружења и организације, уметничке групе и спортски клубови из општине Апатин учествују у манифестацији.

Општинско веће општине Апатин је на својој седници од 21. јула 2010. године установило општинску манифестацију ЛИЧКА ОЛИМПИЈАДА са циљем неговања традиционалних старих спортова (бацање камена са рамена, претезање конопца, обарање руке, скок из места у вис и у даљ, пењање уз стожину и др., као и културе, обичаја, фолклора и успомена личног народа, његових потомака и пријатеља. У будућности Личка олимпијада биће повод и место за дружење, братимљење и продубљивање пријатељских веза са личким живљем из других крајева, енклава и дијаспора Српског народа од Апатина, главног и највећег града Личана у Србији и братског Невесиња.

4.3. Међународна Марина Апатин

Крајем јула 2009. године, отворена је Међународна марина у Апатину, која спада у ред најсавременијих marina на Дунаву. Простире на 1,4 хектара површине, капацитет јој је око 400 пловила, од тога 120 јахти. На сваком понтонском везу обезбеђени су за свако, у лучки

простор приспело пловило прикључци: за струју, воду и гориво. У склопу Марине изграђена је модерна бензинска пумпа са првим покретним објектом у Србији за трансфер и танковање пловила горивом — директно на води. Апатинска Марина једина је на целом току Дунава са понтонима од лаког пливајућег бетона, израђених по шведској технологији.

Марину, као заштитни знак краси бронзана скулптура Богиње Нике са Андрејевим крстом у једној руци и стилизованим крилом уместо друге руке. Скулптура је са постаментом висока 8 метара, а рад је Драгана Раденовића, познатог савременог српског вајара из Београда. У комплексу Марине налази се и велелепно здање Дома спортских риболоваца. Марина на својој обали располаже и са зградом у којој се налази 10 апартмана, 100 кабина и велики број купатила, као и других маркетиншких садржаја за потребе и смештај њених наутичких гостију и корисника. Марина је 2010. године била и циљно одабрана лука, односно адреса за преко 130 учесника 55-те ТИД-ове кајакашке регате, највеће речне регате на свету.

4.4.Рехабилитациони центар Бања Јунаковић Апатин

Четири километра од града Апатина налази се Рехабилитациони центар „Бања „Јунаковић“ која нуди рехабилитационе здравствене услуге, организовање семинара и симпозијума, организовани опоравак радника и пензионера и смештај **ловаца**. Садржи комплекс спољних базена, терене за мали фудбал, рукомет и тенис, атлетску стазу, теретану, затворени терапијски базен и две сауне, савремену куглану на којој се одржавају светска такмичења у куглању, све то омогућава организовање припрема спортиста. За свој рад Бања „Јунаковић“ је добила многа признања.

4.5. Спорт

Апатин има дугу спортску традицију. Најпознатији спортиста са ових простора је Жељко Ребрача, мада су и многи други заступали Југославију и Србију на међународним такмичењима.

Познатији спортски клубови из Апатина у периоду после Другог светског рата су ФК Младост, РК Апатин, Кајакашки клуб Панонија, Карате клуб Партизан, Атлетски клуб Апатин, ОРК Апатин и Боксерски клуб Младост.

У ФК Младост која се неколико сезона такмичила у Првој фудбалској лиги СР Југославије, својевремено је поникло више фудбалера који су, касније, били вишегодишњи стандардни првотимци југословенских прволигашких клубова.

Истовремено, РК Апатин је такође дао низ касније афирмисаних прволигашких рукометаша.

Током педесетих, шездесетих и седамдесетих година 20. века, изузетно успешан и веома популаран био је и Боксерски клуб Младост (касније ОБК Апатин) који се једно време такмичио у Првој боксерској лиги тадашње Југославије.

Спортски савез општине Апатин тренутно броји 31 спортских клубова, од којих је 18 мушких, 7 женских и 6 мешовитих. Сви спортски клубови се делимично финансирају из средстава буџета локалне самоуправе путем конкурса са акцентом подршке и подстицања развоја женског спорта (куглање, рукомет, одбојка и кошарка за девојчице).

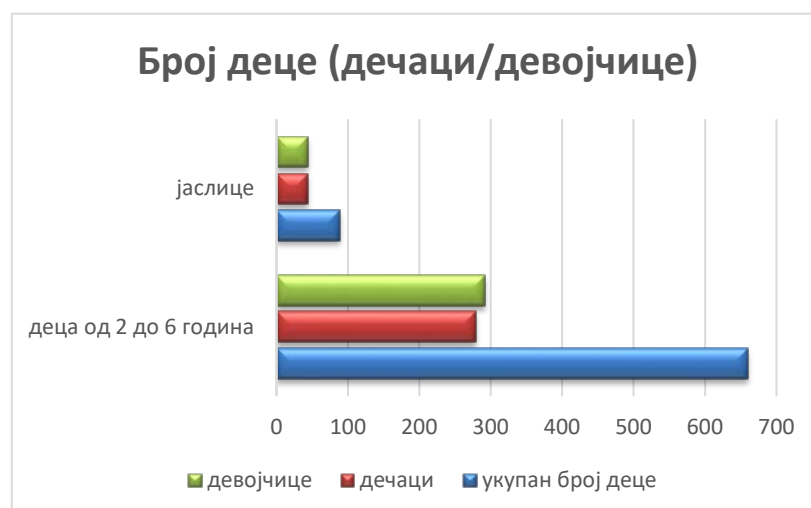
У општини Апатин одржавају се спортске манифестације зимски турнир футсал, одбојка на песку, Street Volley турнир у одбојци на територији Војводине, шах турнири, бокс турнири, светско такмичење у куглању на куглани Бање Јунаковић.

4.6. Образовање

Према подацима из 2021 године у општини Апатин и селима постоји једна предшколска установа „Пчелица“¹⁴⁹ која има 9 (девет) објеката од којих је један објекат јаслице. Што се капацитета предшколског образовања тиче број деце је 659, а у јаслицама 88.

Предколска установа Пчелица Апатин и јаслице	укупан број деце	дечаци	девојчице	% дечаци на укупан број деце	% девојчице на укупан број деце
деца од 2 до 6 година	659	279	292	42%	44%
јаслице	88	44	44	50%	50%

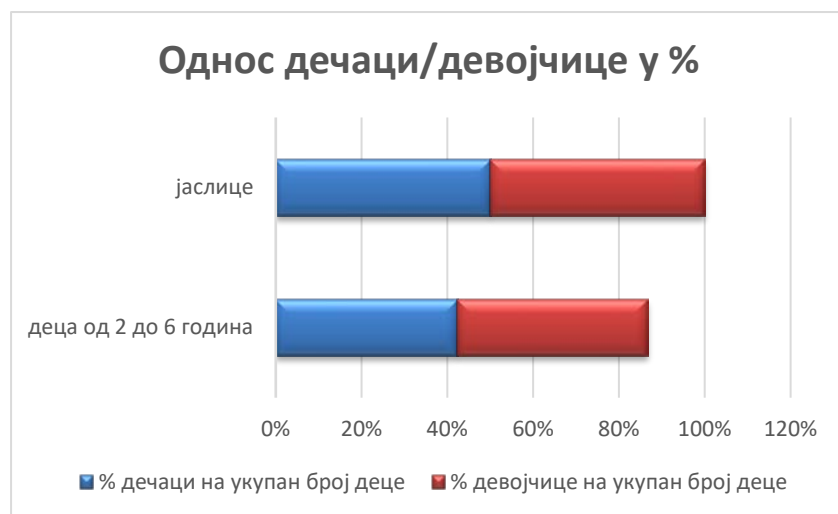
Табела 4. Капацитет ПУ Пчелица Апатин, број и проценат деце по полу

Графикон 2. Капацитет ПУ Пчелица Апатин, однос дечака и девојчица према укупном броју

¹⁴⁹ <https://www.pcelicaapatin.com/>

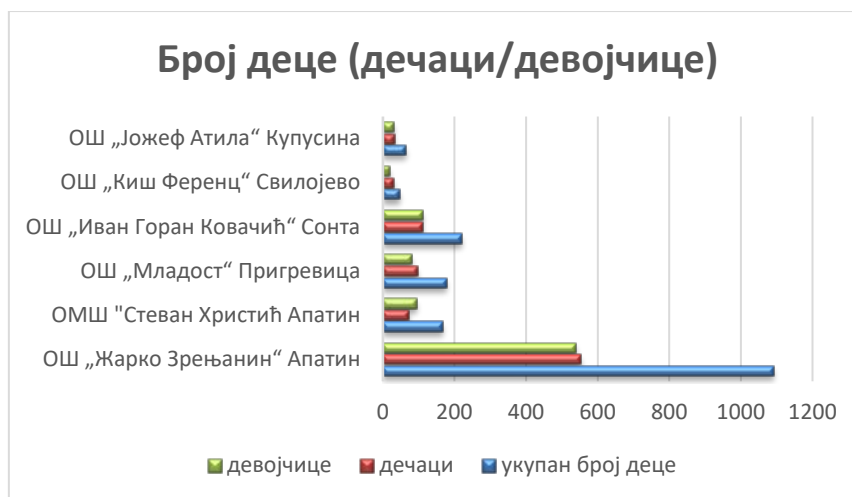
Графикон 3. Капацитет ПУ Пчелица Апатин, однос дечака и девојџица у процентима у односу на укупан број

Према подацима из 2021. године у општини Апатин постоји 6 (шест) основних школа с тим да су 4 (четири) у селима општине Апатин. Капацитети основних школа:

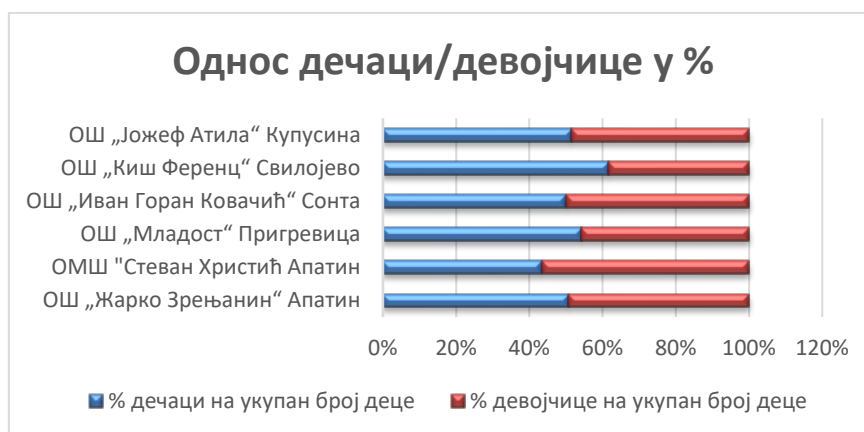
Назив школе	укупан број деце	дечаџи	девојџице	% дечаџи на укупан број деце	% девојџице на укупан број деце
ОШ „Жарко Зрењанин“ Апатин	1091	553	538	51%	49%
ОМШ "Стеван Христић Апатин	166	72	94	43%	57%
ОШ „Младост“ Пригревица	177	96	81	54%	46%
ОШ „Иван Горан Ковачић“ Сонта	220	110	110	50%	50%
ОШ „Киш Ференц“ Свилојево	47	29	18	62%	38%
ОШ „Јожеф Атила“ Купусина	64	33	31	52%	48%

Табела 5. Капацитети основних школа у општини Апатин

Графикон 4. Капацитет ОШ у општини Апатин, однос дечака и девојчица у односу на укупан број

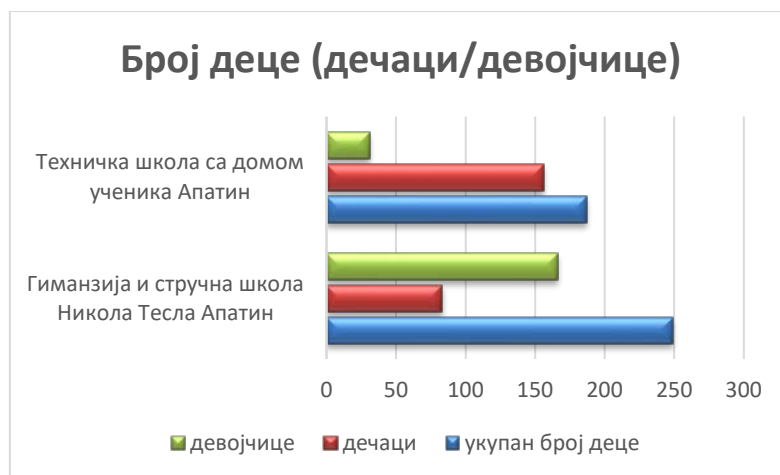
Графикон 5. Капацитет ОШ у општини Апатин, однос дечака и девојчица у процентима на укупан број

Према подацима из 2021. године у општини Апатин постоји две средње школе, које показују да девојчице више уписују Гимназију, док у трогодишњим стручним школама има више дечака. Капацитети средњих школа:

Назив школе	укупан број деце	дечаци	девојчице	% дечаци на укупан број деце	% девојчице на укупан број деце
Гиманзија и стручна школа Никола Тесла Апатин	249	83	166	33%	67%
Техничка школа са домом ученика Апатин	187	156	31	83%	17%

Табела 6. Капацитети средњих школа у општини Апатин

Графикон 6. Капацитет средњих школа општине Апатин, однос дечака и девојџица у односу на укупан број

Графикон 7. Капацитет средњих школа у општини Апатин, однос дечака и девојџица у процентима на укупан број

Одлуком општине Апатин предвиђено је плаћање трошкова превоза редовним ученицима средњих школа са пребивалиштем на територији општине Апатин у висини 50 % од цене месечне карте од места становања до школе.

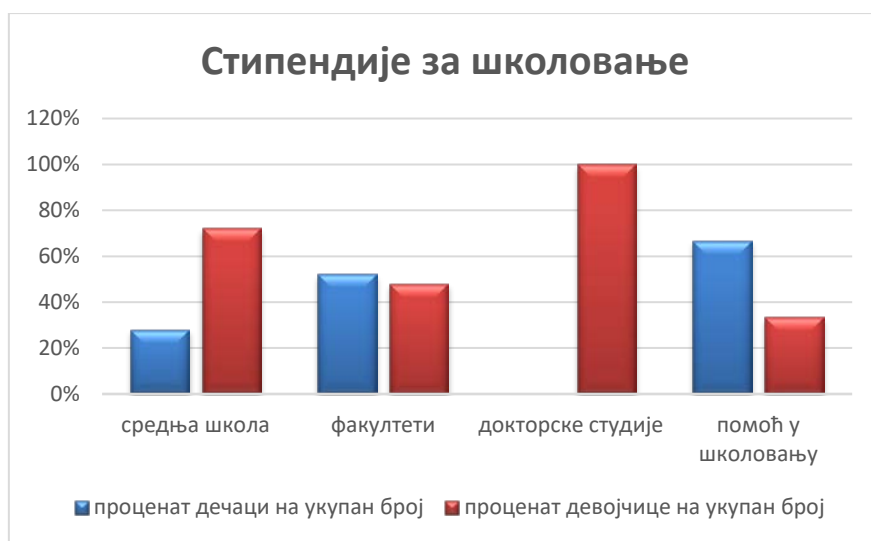
Општина Апатин спроводи подстицајну мере:

Стипендије најбољима - ученици који упишу средњу школу на територији општине Апатин добијају стипендију. То се односи на ученике који имају одличан просек без обзира на материјалну ситуацију породице, као и за истакнуте студенте са задовољавајућим просеком по критеријуму конкурса, а који су са територије општине Апатин, такође постоје стипендије за социјално угрожене средњошколце - ученике који имају слабији материјални статус, општина Апатин такође жели да подстакне да се школују у Апатину, те сви они који имају најмање добар просек добијају помоћ за школовање.

Стипендије за школовање	укупно	дечаки	девојчице	% проценат дечаки на укупан број	% девојчице на укупан број
средња школа	68	19	49	28%	72%
факултети	146	76	70	52%	48%
докторске студије	3	0	3	0%	100%
помоћ у школовању	3	2	1	67%	33%

Табела 7. Стипендије у укупно броју деце, однос девојчица и дечака

Графикон 8. Стипендије, однос дечака и девојчица у процентима на укупан број

Прописано је да се додатна подршка детету тј. ученику обезбеђује када је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, тешкоћа у учењу, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању, здравственој и социјалној заштити. Ова подршка односи се на права и услуге које обезбеђују превазилажење физичких и социјалних препрека ка несметаном обављању свакодневних животних активности од значаја у укључивање у образовни процес, живот у заједници и успостављање што већег нивоа самосталности. Додатна подршка се пружа кроз ангажовање личног пратиоца детета и ученика и обезбеђивање превоза од места станова до образовне установе.

Друге мере додане подршке у складу са Правилем о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику су саветодавно - терапијске услуге у логопедско - дефектолошком кабинету и сензорној соби која ја почела са радом 7. септембра 2021. године. Опремање овог простора финансирала је локална самоуправа.

5. ЗАПОШЉАЊЕ

Општина Апатин активно се бави проблемом незапослености на својој територији тако што доноси годишње акционе планове запошљавања.

Оно што је видљиво из билтена Националне службе за запошљавање је да жене доминирају у групи незапослених у узрасту од 25 до 45 година (од 51,50% до чак 62,41% , 2015. године), што је период када жене рађају децу и велики део времена посвећују породици. Такође видимо да се мушкарци значајно брже запошљавају и да жене доминирају у групи оних који дуго чекају на посао (од три до преко 10 година), што их чини теже запошљивом категоријом.

Дефицитарна занимања су у области: грађевинарства (виша и висока стручна спрема), услужних делатности (конобари, кувари, месари, козметичарке и кројачице), затим професори енглеског језика и математике, у области образовања одређени наставнички и професорски кадар, као и у области пољопривреде (виша и висока стручна спрема).

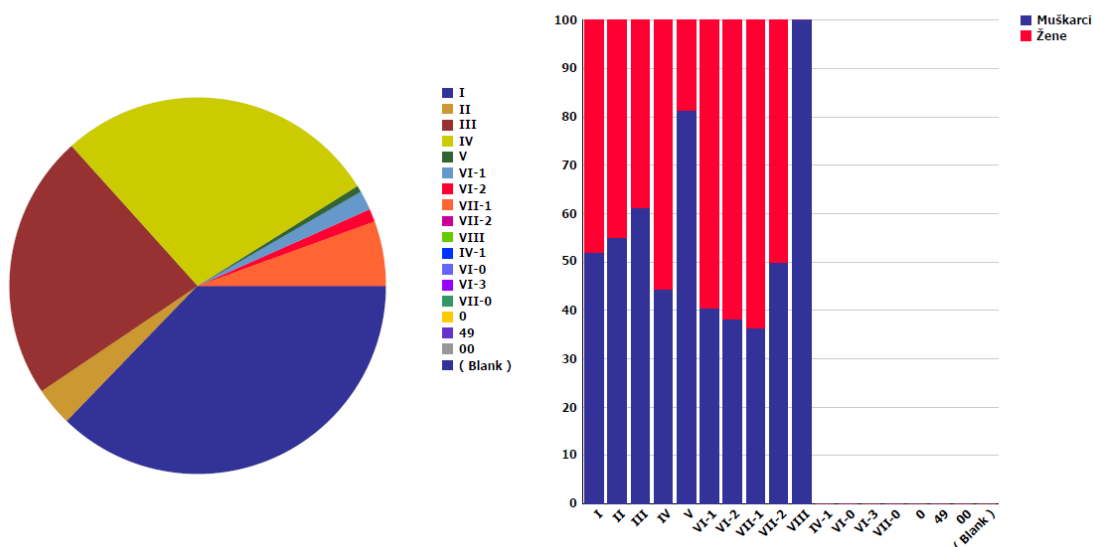
Суфицитарна занимања су правници, економисти, васпитачи, матуранти гимназије, економски техничари, грађевински радници (до III степена стручне спреме) и радници свих делатности до III степена стручне спреме.

Теже запошљиве групе становништва су особе са инвалидитетом, Роми, корисници/це социјаног давања, млађи од 30 и старији од 50 година. ЛАП за запошљавање не нуди податке сегрегирани по полу за ове категорије незапослених грађана/ки.

Добро образовање важан је предуслов за проналажење посла. У Апатину су 2018. године припремни предшколски програм похађала и деца из суседних општина (обухват деце одговарајућег узраста износио је 103,9%), а 90,4% деце је било укључено у основно образовање. Стопа одустајања од школовања у основном образовању у Апатину се није значајно променила у периоду од 2011. до 2018. године и 2018. године је износила 0,6%.

**NEZAPOSLENOST I ZAPOSŁJAVANJE PREMA STEPENU STRUČNE SPREME I POLU
U TOKU MESECA SEPTEMBRA 2021. GODINE**

Графикон 9. Незапосленост и запошљавање према степу стручне спреме и полу

**NEZAPOSLENA LICA PO STAROSTI I POLU
U MESECU SEPTEMBRU 2021. GODINE**

Republika Srbija
Region Vojvodine
Zapadno - bački

Broj nezaposlenih lica			Okrug: 05 - Zapadno - bački					UKUPNO
			80047	80233	80306	80381	Ukupno za okrug: Zapadno - bački	
			Apatin	Kula	Odžaci	Sombor		
Godine starosti	15 - 19 godina	Ukupno	91	110	87	209	497	497
		Žene	34	45	33	104	216	216
	20 - 24 godine	Ukupno	176	157	118	291	742	742
		Žene	90	76	59	137	362	362
	25 - 29 godina	Ukupno	217	206	190	382	995	995
		Žene	128	108	91	214	541	541
	30 - 34 godine	Ukupno	238	223	197	448	1.106	1.106
		Žene	130	130	99	239	598	598
	35 - 39 godina	Ukupno	291	254	203	521	1.269	1.269
		Žene	151	149	94	282	676	676
	40 - 44 godine	Ukupno	299	268	214	569	1.350	1.350
		Žene	143	141	110	285	679	679
	45 - 49 godina	Ukupno	292	336	244	622	1.494	1.494
		Žene	137	187	115	312	751	751
	50 - 54 godine	Ukupno	352	386	301	772	1.811	1.811
		Žene	175	203	160	408	946	946
	55 - 59 godina	Ukupno	383	416	360	821	1.980	1.980
		Žene	179	195	192	379	945	945
	60 - 64 godine	Ukupno	318	330	316	670	1.634	1.634
		Žene	111	122	127	228	588	588
	65 i više godina	Ukupno	0	0	0	0	0	0
		Žene	0	0	0	0	0	0
	Ukupno		2.657	2.686	2.230	5.305	12.878	12.878
	Žene		1.278	1.356	1.080	2.588	6.302	6.302

Табела 8. Незапослена лица по старости и полу

NEZAPOSLENA LICA PO STEPENU STRUČNE SPREME I POLU U MESECU SEPTEMBRU 2021. GODINE

Republika Srbija
Region Vojvodine
Zapadno - bački

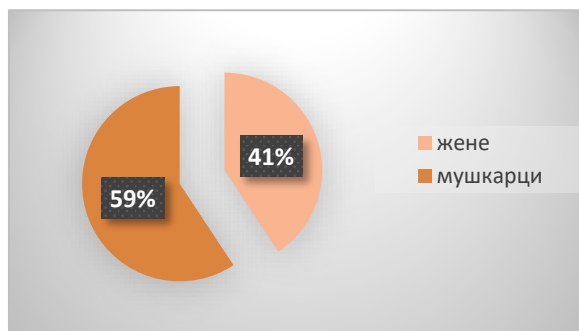
Broj nezaposlenih lica			Okrug: 05 - Zapadno - bački					UKUPNO
			80047	80233	80306	80381	Ukupno za okrug: Zapadno - bački	
			Apatin	Kula	Odžaci	Sombor		
Stepen stručne spreme	I	Ukupno	1.230	651	955	1.957	4.793	4.793
		Žene	607	349	466	876	2.298	2.298
	II	Ukupno	87	135	45	166	433	433
		Žene	46	54	24	71	195	195
	III	Ukupno	592	728	475	1.146	2.941	2.941
		Žene	209	287	174	470	1.140	1.140
	IV	Ukupno	564	882	606	1.501	3.553	3.553
		Žene	315	492	326	846	1.979	1.979
	V	Ukupno	20	18	8	24	70	70
		Žene	5	2	2	4	13	13
	VI-1	Ukupno	41	53	34	99	227	227
		Žene	23	31	24	57	135	135
	VI-2	Ukupno	23	42	16	71	152	152
		Žene	14	22	11	47	94	94
	VII-1	Ukupno	99	174	89	333	695	695
		Žene	58	117	52	215	442	442
	VII-2	Ukupno	1	3	2	6	12	12
		Žene	1	2	1	2	6	6
	VIII	Ukupno	0	0	0	2	2	2
		Žene	0	0	0	0	0	0
	UKUPNO	Ukupno	2.657	2.686	2.230	5.305	12.878	12.878
		Žene	1.278	1.356	1.080	2.588	6.302	6.302

Табела 9. Незапослена лица по степену стручне спреме

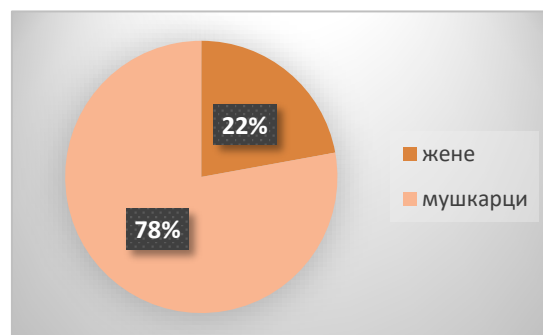
У општини Апатин 2021. године према званичним подацима из пописа пољопривреде који је Републички завод за статистику спровео 2012. године, 2096 газдинстава користи пољопривредно земљиште. У највећем броју имају оранице и баште односно најчешће гаје кукуруз за зрно (њих 1329), а затим пшеницу и крупник (840 газдинстава), према броју следе пољопривредна домаћинства која производе детелину (227) и јечам (179). Највећи број газдинстава су породична (99,48%), а остало су правна лица.

Пољопривредом се у Апатину бави 4749 људи, а мушкарци предњаче када је реч о укупном броју.

Графикон 10. Полна структура

Графикон 11. Носиоци газдинстава према полу

Када је реч о носиоцима газдинства у Апатину, мушкарци су опет у предности и учествују са 77,86% док је удео жена много мањи 22,14%.

Када је реч о члановима пољопривредних домаћинстава ту су мушкарци у мањини и има их 36,83%.

Општина Апатин препознаје неопходност повећања броја формално запослених жена у пољопривреди, пружање подршке женама у селима, као и ревизије програма руралног развоја како би се интегрлисала родна перспектива.

Графикон 12. Циљеви Одрживог развоја (<https://sdg.indikatori.rs/>)

5.1. Социјалне и здравствене услуге

Одлуком о социјалној заштити општине Апатин која је усвојена фебруара 2021. године, утврђена су следећа права на материјалну помоћ и подршку појединцу и породици:

- 1.1 Право на сталну новчану помоћ;
- 1.2 Право на једнократну помоћ у новцу и натури;
- 1.3 Право на добровољно радно ангажовање;
- 1.4 Право на бесплатан оброк;
- 1.5 Право на опрему и превоз корисника;
- 1.6 Право на путне трошкове и исхрану пролазника;
- 1.7 Право на накнаду трошкова сахране;
- 1.8 Право на смештај у прихватне станице и прихватилишта.

Одлуком су утврђене и следеће услуге социјалне заштите:

1. Дневне услуге
 - 1.1 Дневни боравак за особе за физичким инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама;
 - 1.2 Помоћ у кући;
 - 1.3. Лични пратилац детета;
 - 1.4. Услуге неодложних интервенција.
2. Услуге подршке за самосталан живот
 - 2.1 Социјално становање у заштићеним условима;
 - 2.2 Заштићено становање за жртве породичног насиља;
 - 2.3 Становање уз подршку.
3. Саветодавно-терапијске и социјалноедукативне услуге
 - 3.1 Саветовалиште за жртве породичног насиља;
 - 3.2 Клуб за децу и младе;
 - 3.3 Клуб за хранитеље.

Кључна установа у систему социјалне заштите у општини Апатин је Центар за социјални рад. Послови из надлежности Центра сврставају се у послове који имају карактер јавних овлашћења и којима се одлучује у првом степену о остваривању права корисника и коришћењу услуга социјалне и породично-правне заштите утврђених Законом о социјалној заштити, Породичним законом, Законом о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично-правној заштити малолетних лица и надлежним одлукама Аутономне Покрајине Војводине и јединице локалне самоуправе, а које обезбеђује Република Србија, АП Војводина и општина Апатин. Важан локални акт у области социјалне заштите јесте Одлука о социјалној

заштити општине Апатин („Службени лист општине Апатин“ бр. 1/2021) а рад ЦСР регулисан је Правилником о организацији, нормативима и стандардима рада центара за социјални рад („Сл. гласник РС“, бр. 59/2008, 37/2010, 39/2001 и 1/2012).

Спроводећи социјалну и породично-правну заштиту, Центар открива и прати социјалне потребе и проблеме грађана, предлаже и предузима мере у решавању истих и прати њихово извршење, организује и спроводи одговарајуће облике социјалне и породичноправне заштите и директно врши поверене услуге социјалне заштите и социјалног рада. Центар развија, унапређује и спроводи превентивне активности које доприносе спречавању и сузбијању социјалних проблема, пружа дијагностичке услуге, спроводи одговарајући третман, саветодавно-терапијске услуге и стручну помоћ корисницима, подстиче, организује и координира професионални, добровољни и хуманитарни рад, води евиденцију и документацију у складу са законом и другим подзаконским актима, на нивоу локалне заједнице учествује на пословима планирања и развоју социјалне заштите и директно пружа поверене услуге социјалне заштите, а обавља и друге послове утврђене Законом и подзаконским актима.

У Центру за социјални рад на дан, 31.12.2021. године било је запослено 17 радника, од чега 15 на неодређен временски период и 2 радника на одређен временски период. Рад 11 радника финансира се из буџета Републике Србије, а остатак, рад 6 радника финансира се средствима локалне самоуправе. **Тренутно, Центар за социјални рад од утврђених 6 извршилаца на пословима социјалног рада има попуњених 5 радних места.**

На интернет презентацији Центра за социјални рад Апатин наведена су бројна права и услуге за грађане и грађанке¹⁵⁰:

Мере заштите од насиља у породици	Социјално становање у заштићеним условима
Привремени смештај у прихватилиште и прихватну станицу	Једнократна новчана помоћ
Смештај у установу социјалне заштите	Дневни боравак
Помоћ у кући	Саветовање
Корективни надзор над вршењем родитељског права	Превентивни надзор над вршењем родитељског права
Процене у вези са вршењем родитељског права и поверавања детета у поступку развода брака	Хранитељство
Усвојење	Старатељство
Помоћ у оспособљавању за рад	Смештај у другу породицу
Новчана социјална помоћ	

Остала Права и Услуге

Појачан надзор органа старатељства

Појачан надзор родитеља

Издавање уверења да се лице не налази на евиденцији корисника

Уверење органа старатељства да мајка или отац непосредно брине о детету

Одређивање личног имена детета

¹⁵⁰ https://csrapatin.rs/prava_usluge/

Спречавање и заштита од насиља

Када су у питању случајеви породичног насиља, подаци из извештаја о раду центра за социјални рад показују да у општини Апатин постоји константно висок број случајева породичног насиља, при чему доминира физичко а потом психичко насиље. Број жена жртава насиља је изражено већи у односу на број мушкараца.

Доминантна врста насиља	2021		2020		2019	
	М	Ж	М	Ж	М	Ж
Физичко насиље	10	42	20	43	14	35
Сексуално насиље				2		2
Психичко насиље	18	62	31	49	29	93
Економско насиље						1
Укупно	28	104	51	94	43	131
	132		145		174	

Табела 10. Случајеви породичног насиља у току 2021,2020 и 20219. године према доминантној врсти насиља, и полу жртве насиља

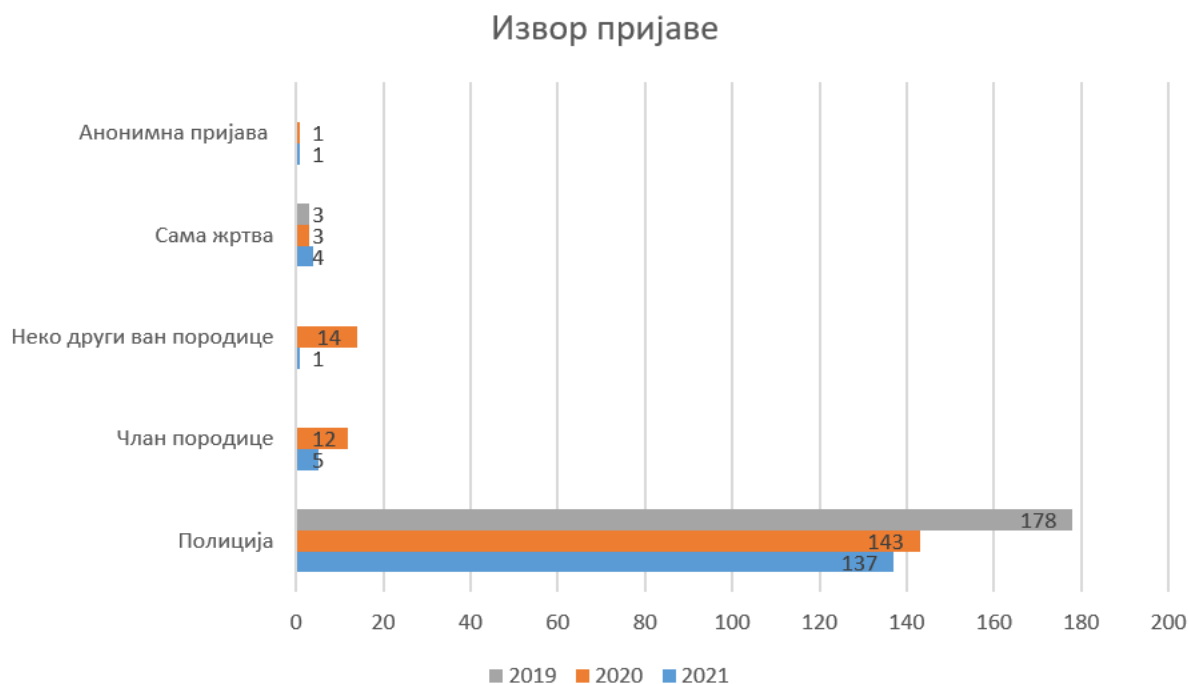
Година	2021	2020	2019
Број пријава	136	155	181

Табела 11. Број пријава породичног насиља које је примио ЦСР 2019-2021

Овако висок број пријављених случајева јавља се у претходне три године и везан је уз почетак примене Закона о спречавању насиља у породици.

Пријаве о постојању насиља у породици у највећем броју случајева Центару за социјални рад су долазиле су од стране полиције, а потом следе члан породице, друго лице ван породице и сама жртва.

Графикон 13: Извори пријава о насиљу које прима Центар за социјални рад, 2019-2021

Код свих случајева насиља према женама као најчешћи починиоци насиља јављају се брачни, односно ванбрачни партнери, или бивши брачни и ванбрачни партнери.

У току 2021. године полицијски службеници су изrekli 67 мера привременог удаљења учиниоца из стана (од којих је Основни суд у Сомбору продужио 37 мера) и 110 мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и да јој прилази (од којих је основни суд у Сомбору продужио 77 мера). На Групи за координацију и сарадњу донето је 136 индивидуалних планова подршке жртви насиља. **У току 2020. године** полицијски службеници су изrekli 66 мера привременог удаљења учиниоца из стана (од којих је Основни суд у Сомбору продужио 46 мере) и 131 меру привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и да јој прилази (од којих је основни суд у Сомбору продужио 93 мере). На Групи за координацију и сарадњу донето је 155 индивидуалних планова подршке жртви насиља. **У току 2019. године** полицијски службеници су изrekli 83 мере привременог удаљења учиниоца из стана (од којих је Основни суд у Сомбору продужио 52 мере) и 139 мера привремене забране учиниоцу да контактира жртву насиља и да јој прилази (од којих је основни суд у Сомбору продужио 90 мера). На Групи за координацију и сарадњу донето је 145 индивидуална плана подршке жртви насиља.

Највећем броју пунолетних жртава насиља у породици пружане су материјалне, правне и стручно саветодавне мере подршке и жртве су упућиване на услуге других одговарајућих установа.

Центар за социјални рад општине Апатин углавном нема повратну информацију о току и завршетку судског процеса у вези са насиљем у породици као и о изреченим мерама.

Од јануара 2019. године при Центру за социјални рад Апатин ради Саветовалиште за спречавање насиља у породици. Услуга се пружа у послеподневним часовима, два пута недељно по два часа. Током 2019. године саветовалиште је имало 109 корисника/ца, а 2020. године, у условима епидемије изазване корона вирусом, саветовалиште је било активно само 3 месеца у току године и за то време имало 29 корисника. У 2021. години саветовалиште није било активно, такође услед епидемије. Корисници/це саветовалишта били су већином жртве породичног насиља и чланови њихових породица.

Применом Закона о спречавању насиља у породици, који је ступио на снагу 01.06.2017. године успостављена је координација између полицијске станице, Основног јавног тужилаштва и Центра за социјални рад. Усмеравањем надлежности за процену ризика на дежурног полицијског службеника обезбедила се брзина реаговања употпуњена могућношћу изрицања привремених хитних мера (привремено удаљење учиниоца из стана и привремена забрана учиниоца да контактира жртву и прилази јој). Улога ЦСР у процени ризика огледа се у достављању извештаја о учиниоцу и породичним приликама на основу података из евиденције која се води код ЦСР.

Група за координацију и сарадњу формирана је у току 2017. године и чине је представник Полицијске станице Апатин, Основног јавног тужилаштва Сомбор и Центра за социјални рад Апатин. Група се састаје сваког првог и петнаестог у месецу те се у оквиру тих састанка заједно разматрају случајеви, новопријављени за претходне две недеље и текући случајеви од раније у поступку. Током састанка за сваки пријављени случај, разматрају се предузете мере као и потреба за даљим поступцима, мерама и подршци. Редовни састанци и заједничко разматрање случајева допринело је развоју међусекторске сарадње и успостављању бољих односа, а све заједно са циљем брзог и адекватног одговора на насиље као и спречавање и превенцију истог.

Тешкоћу и даље представља непостојање повратне информације од стране суда о исходу кривичног поступка као и информација о одслужењу казне затвора односно изласка учиниоца на слободу о чему Центар нема податак те не може ни да припреми заштиту жртве. Још једну тешкоћу представља мањак капацитета Центра за социјални рад. Број корисника права и

услуга не одговара броју стручних радника, у односу на претходне године дошло је до смањења броја стручних радника. Обим посла премашује капацитете Центра и отежава правовремено и ефикасно решавање проблема.

5.2. Здравствена заштита

У области здравствених услуга и здравствене заштите, свим становницима општина Апатин обезбеђена је примарна здравствена заштита. У Апатину постоји Дом здравља Апатин док се по насељеним местима налазе здравствене станице и амбуланте. На територији општине Апатин не постоји специјална болница као ни породилиште али лекари специјалисти долазе у Дом здравља ради прегледа пацијената са територије општине Апатин.

У Дому здравља Апатин обезбеђен је прилаз особама са инвалидитетом, као и лифтови у свим објектима Дома здравља.

5.3. Култура

Општина Апатин има две установе културе: Општински културни центар са галеријом „Меандер“ и Библиотеку „Миодраг Борисављевић“

Програми се реализују у простору преко 1.500 м², који се састоји од Велике сале са 258 места са пратећим неопходним простором, Мале сале за камерне програме, галерије Меандер са преко 100 м² изложбеног простора, депоом у коме је смештено преко 400 дела и књижаром.

Програми су позориште, биоскоп, књижевне вечери, музички програм, изложбе слика. Репертоар позоришта чине: представе за децу, представе аматерских позоришта, професионалне представе, стенд-ап комедије и концерти културно-уметничких друштава. Подаци показују да су жене чешћи посетиоци позоришта и биоскопа.

У галерији се поред редовних изложби одржавају и изложбе корисника дневног боравка за особе са инвалидитетом и интелектуалним тешкоћама.

Филмови који се пројектују прилагођени су за децу и одрасле. Одрасли најчешће посећују биоскоп, осим за 3Д анимиране филмове које чешће посећују деца.

Интернационални фестивал репортаже и медија „Интерфер - Златна Ника“, одржава се у Апатину. Фестивал је отворен за све новинаре, репортере, редитеље, медијске ствараоце, ТВ и видео продукције, новинске и друге медијске куће. Учесници се такмиче у пет такмичарских категорија: видео репортажа, радио репортажа, новинска репортажа, фото репортажа, и

друштвено одговорна репортажа. Репортаже које нису са српског или енглеског говорног подручја морају бити титловане на енглески језик.

5.4. Удружења

У општини Апатин постоји 81 удружење грађана, од којих је 23 женских који се финансирају посебном Одлуком о расподели средстава за финансирање - суфинансирање програма и пројеката, а по основу Јавног конкурса које је расписало општинско веће општине Апатин.

Због специфичности законских прописа на почетку године, расписан је и конкурс за удружења у области управљања ванредним ситуацијама. Средства су опредељена за клуб рониоца и ватрогасна удружења.

Важно је поменути иницијативе удружења када је у питању спречавање и борба против родно заснованог насиља према женама и насиља у породици. Удружење жена „Панонске добре виле“ је 2021. године спровело је пројекат "Научи и заштити" године који је имао за циљ оснаживање жена и доступност информација. Удружење младих ЦЕКОС из Сонте било је један од актера програма "Мапирање услуга социјалне заштите намењених жртвама третирања" у сарадњи са организацијом Астра из Београда. Удружење жена „Ружа црвена“ организовало је радионице које су имале за циљ упознавање жена са феноменом породичног насиља.

5.5. Друге теме од значаја за положај жена у Апатину

У последња два скупштинска сазива у општини Апатин број одборника је у складу са изборном квотом прописаном за мање заступљени пол:

- ✚ сазив 2016-2020 – укупно 29 одборника - 19 мушкараца и 10 жена
- ✚ сазив 2020-2024 – укупно 29 одборника – 18 мушкараца и 11 жена

У Општинској управи укупно је запослено 81 од тога 38 мушкараца и 43 жене.

Општинска управа општине Апатин има начелника општинске управе, председницу општине, заменика председнице општине, председника скупштине општине, заменицу председника скупштине општине, два помоћника председника општине од којих је један мушкарац а други жена, шефицу кабинета председника. Од 4 (четири) одељења у управи на руководећим местима су две жене и два мушкарца.

Што се тиче основних и средњих школа од укупно 8 школа на позицијама директора је 5 мушкарца и 3 жене, као и директорица предшколске установе.

Директори јавних установа:

- ✚ Културни центар и Библиотека на положајима директора су жене
- ✚ Марина – жена, Туристичка организација – мушкарац
- ✚ Центар за социјални рад – жена
- ✚ Јано кумунално предузеће – мушкарац
- ✚ Спортски савез – мушкарац
- ✚ Месне заједнице (5) – мушкарци
- ✚ Установа за стручно оспособљавање одраслих – жена

6. СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ И АКТИВНОСТИ

Анализа стања родне равноправности у општини Апатин показује да постоје одређени проблеми и изазови, односно, могућности за побољшање, као и да је општина Апатин чврсто решена да се посвети овим изазовима и да омогући побољшање положаја жена и унапређење родне равноправности. Ова анализа је допуњена и анализом стања које се тиче родно заснованог насиља према женама и насиља у породици

На основу резултата анализе тренутног стања, дефинисани су општи и посебни циљеви овог акционог плана, као и припадајуће мере и активности.

Општи циљ овог акционог плана је побољшавање положаја жена и унапређење родне равноправности у општини Апатин.

Посебни циљеви односе се на:

1. Увођење родне перспективе у све локалне политике, мере и активности финансиране из буџета општине Апатин,
2. Спровођење политике једнаких могућности и смањивање постојећих неједнакости,
3. Унапређење квалитета живота у општини, кроз унапређење услуга социјалне заштите,
4. Побољшање доступности и квалитета здравствене заштите,
5. Подршка запошљавању и самозапошљавању жена,
6. Повећање безбедности свих грађана и унапређење превенције и заштите од свих облика родно заснованог насиља према женама и девојчицама и насиља у породици кроз развијен родно одговоран систем услуга подршке жртвама насиља.

Табеларни приказ акционог плана

Посебан циљ 1. Увођење родне родне перспективе у све локалне политике, мере и активности финансиране из буџета општине Апатин

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	рок	Потребни ресурси
Унапређење родне статистике	Усвајање одлуке о родној статистици /евиденцији по полу и старосном добу у складу са Законом о родној равноправности	Усвојена одлука	Доступни сви подаци разрстани по полу и старосном добу	ЈЛС, Комисија за РР, лице задужено за РР		2022	Буџет општине
	Информисање свих локалних институција, установа и ЈКП о вођењу родне статистике/ евиденције по полу и старосној доби	Број органа, институција, установа и предузећа који воде родну статистику и евиденције по полу и старосној доби	Доступни сви подаци разрстани по полу и старосном добу	ЈЛС, Комисија за РР	Директори установа, институција и ЈКП	2022	Буџет општине
	Информисање свих локалних институција, установа и ЈКП о обавезама из Закона о родној равноправности и активностима из ЛАП-а	Број информисаних орагана, институција, установа и предузећа	Локалне институције, установе и оредузећа испуњавају обевезе из ЗРР и активно учествују у реализацији активности ЛАП-а	ЈЛС, Комисија за РР	Директори установа, институција и ЈКП	2022	Буџет општине

Увођење родне перспективе у рад ЈЛС	Израда плана управљања ризицима од повреде родне равноправности	Израђен план	ЈЛС испуњава обавезе за ЗРР и адекватно управља ризицима од повреде родне равноправности	ЈЛС, Комисија за РР, лице задужено за РР		2022 -2023	Буџет општине
	Прикупљање и анализа родних података приликом израде стратешких докумената акционих планова и других докумената ЈЛС	Доступне/израђене родне анализе	ЈЛС има податке о родним неједнакостима а у областима у којима се израђују локална стратешка и друга документа	ЈЛС (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, начелници одељења	Локалне институције, установе и ЈКП, ОЦД	Од 2022. Континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Укључење родне перспективе у сва стратешка документа, акционе планове и друге документа ЈЛС	Број стратешких докумената, акционих планова и других докумената ЈЛС у које је укључена родна перспектива	ЈЛС боље одговара на потребе свих грађана и грађанки	ЈЛС (сви запослени), Комисија за РР, лице задужено за РР, начелници одељења	Локалне институције, установе и ЈКП, ОЦД	Од 2022. Континуирано	Буџет општине
	Постављање услова/ критеријума укључивања родне перспективе у све конкурсе које финансира ЈЛС	Број конкурса ЈЛС у којима је услов/критеријум укључивање родне перспективе	ЈЛС боље одговара на потребе свих грађана и грађанки	ЈЛС (сви запослени) Комисија за РР, лице задужено за РР, начелници свих одељења, одељења за буџет и финансије, одељење за пројекте		Од 2024. континуирано	Буџет општине, донаторска средства

	Увођење родно осетљивог језика у документа ЈЛС	Број докумената ЈЛС у којима се користио родно осетљив језик	ЈЛС доследно користи родно осетљив језик у интерној и екстерној комуникацији	ЈЛС (сви запослени) Комисија за РР, лице задужено за РР		Од 2024. континуирано	Буџет општине, донатрска средства
Подизање капацитета запослених у ЈЛС	Едукације на тему родне равноправности и увођења родне перспективе за запослене у ЈЛС	Број организованих обука годишње Број запослених који су похађали обуке, по полу Проценат запослених који су повећали ниво знања, по полу	Постигнути су капацитети запослених у ЈЛС за бављење питањима родне равноправности и увођења родне перспективе у рад ЈЛС	Комисија за РР, лице задужено за РР, сви запослени у ЈЛС	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) СКГО ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет општине донатрска средства
	Едукација запослених о дискриминацији на раду, сексуалном узнемиравању и мобингу	Број организованих обука годишње Број запослених који су похађали обуке, по полу Проценат запослених који су повећали ниво знања, по полу	Постигнути капацитети запослених у ЈЛС о дискриминацији и на раду, сексуалном узнемиравању и мобингу	Комисија за РР, лице задужено за РР, сви запослени у ЈЛС	Координационо тело за родну равноправност (КТРР) Повереник за заштиту равноправности (ПЗР) СКГО ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет општине донатрска средства

Оснаживање локалних механизма за родну равноправност	Обуке за чланове Комисије за родну равноправност и лица задуженог за родну равноправност	Број обука годишње Број чланова комисија који су похађали обуке, по полу Проценат чланова комисије који су повећали ниво знања, по полу	Чланови Комисије за родну равноправност и лице задужено за родну равноправност повећали ниво компетенција за питања у вези са родном равноправношћу	Комисија за родну равноправност, лице задужено за родну равноправност		Од 2023. континуирано	Буџет општине донатрска средства
	Иницијативе механизма за родну равноправност на побољшању родне равноправности у ЈЛС	Број иницијатива годишње Број институција, установа, ЈКП који су поднели иницијативу	Механизми за родну равноправност боље одговарају на потребе грађана и грађанки ЈЛС	Механизми за родну равноправност у ЈЛС, установама, институцијама и ЈКП		Од 2022. континуирано	Буџет општине
	Креирање механизма сарадње локалних механизма за родну равноправност и ОЦД	Успостављен механизам сарадње	Боља сарадња свих заинтересованих актера у ЈЛС и ефикаснија имплементација мера и активности планираних ЛАП-ом	Комисија за РР	Лица задужена за родну равноправност у установама, институцијама и ЈКП, ОЦД	2022 континуирано	
	Извештавање о резултатима имплементације ЛАП-а за РР	Годишњи извештај доступан Проценат остварених планираних активности	Одборници информисани о резултатима ЛАП-а	Комисија за родну равноправност		Од 2022. континуирано	Буџет општине

Промоција родне равноправности	Спровођење медијске кампање о значају родне равноправности	Број месечних прилога	Грађани и грађанке боље информисани о значају и основним принципима родне равноправности	ЈЛС, Комисија за родну равноправност	Медији ОЦД	2023.	Буџет општине донаторска средства
	Промоција ЛАП-а, планираних активности и постигнутих резултата у области родне равноправности у ЈЛС	Број одржаних промотивних догађаја, годишње Број присутних по полу	Грађани и грађанке боље информисани о резултатима примене ЛАП-а	Комисија за РР	МЗ Установе, институције ОЦД	Од 2022. континуира но	Буџет општине
	Обележавање важних датума који су од значаја за родну равноправност и спровођење политике једнаких могућности	Израђен календар важних датума Број обележених датума, годишње Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Подизање свести грађана и грађанки о важним датумима/догађајима за родну равноправност и спровођење политике једнаких могућности	Комисија за РР	Установе, институције ОЦД	Од 2022. континуира но	Буџет општине донаторска средства

Посебан циљ 2. Спровођење политике једнаких могућности и смањивање постојећих неједнакости

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	рок	Потребни ресурси
Смањење неједнакости у (само)запошљавању, економским мерама и подстицајима	Испитивање потреба жена у вези са додатним обукама и образовањем у циљу (само)запошљавањем	Урађена анализа	ЈЛС информисана о потребама жена	Комисија за рр	ОЦД СКГО Експерти	2023	Буџет општине, донаторска средства

	Организовање обука намењених женама, у односу на резултате испитивања потреба	Број обука Број полазница обука	Жене са територије ЈЛС имају више знања и вештина за (само)запошљавање	ЈЛС НСЗ	ОЦД Средње школе	Од 2023. Континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Обезбедити средства за финансирање програма намењених економском оснаживању жена из вишеструко маргинализованих група	Износ обезбеђених средстава годишње Број жена које су добиле средства Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју жена које су добиле средства	Жене са територије ЈЛС, укључујући и жене из вишеструко маргинализованих група имају повећане шансе за економску независност	ЈЛС, Комисија за РР, одељења за буџет и финансије, ЛЕР	Савет за младе МЗ ОЦД	Од 2023. Континуирано	Буџет општине
	У програму буџетске помоћи-субвенције приоритет дати женама које су носиоци пољопривредних газдинстава	Прописано да жене носиоци пољопривредних газдинства имају приоритет за субвенције Број жена носилаца пољопривредних газдинства које су оствариле право на субвенцију	Побољшан економски положај жена носилаца пољопривредних газдинства	ЈЛС, КОмисија за РР, одељења за буџет и финансије, одељење за пољопривреду		Од 2023. континуирано	Буџет општине
	Расписивање јавних позива за жене носиоце пољопривредних газдинства за увођење нових технологија у пољопривредну производњу	Број расписаних конкурса Број пријављених жена носилаца пољопривредних газдинстава по конкурс	Унапређење економског положаја жена носилаца пољопривредних газдинства	ЈЛС, одељења за буџет и финансије, пољопривреда	Комисија за РР	Од 2024. континуирано	Буџет општине, донаторска средства

	(органска производња, пластеници, цвећарство)	Просечна висина одобрених средстава					
Унапређење квалитета и доступности здравствене заштите	Информисање о доступној здравственој заштити, посебно жена из вишеструко маргинализованих група	Број догађаја годишње Број учесница по догађају, по полу Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју учесника	Грађани и грађанке боље информисани о доступној здравственој заштити	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за здравство	МЗ Дом здравља ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Спровођење кампања за подизање свести жена и мушкараца о важности превентивних прегледа и очувања општег и репродуктивног здравља	Број кампања Број медијских прилога Израђени промо материјали	Подигнута свест грађана и грађанки о важности превентивних прегледа и очувања општег и репродуктивног здравља	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за здравство	ОЦД Медији Дом здравља МЗ	Од 2022. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Организовање превентивних здравствених прегледа (базари здравља) у насељеним местима	Број одржаних базара годишње Број урађених превентивних прегледа, по полу Удео особа из вишеструко маргинализованих група у укупном	Унапређен приступ здравственој заштити грађана и грађанки у насељеним местима	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за здравство, Дом здравља	МЗ ОЦД Медији	Од 2022. континуирано	Буџет општине,

		броју урађених превентивних прегледа, по полу					
	Обезбеђивање нових лабораторијских уређаја	Број нових лабораторијских уређаја годишње	Побољшање доступности здравствене заштите свим грађанима и грађанкама	ЈЛС Дом здравља	МЗ ЦСР ОЦД	Од 2023. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
Унапређење квалитета и доступности социјалне заштите	Информисање о доступној социјалној заштити, посебно жена из вишеструко маргинализованих група	Број догађаја годишње Број учесница по догађају, по полу Удео жена из вишеструко маргинализованих група у укупном броју учесника	Грађани и грађанке боље информисани о доступној социјалној заштити	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за социјалну политику	МЗ ЦСР ОЦД	Од 2022. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Родна анализа потреба за услугама социјалне заштите	Урађена родна анализа	ЈЛС информисана о потребама жена и мушкараца за услугама социјалне заштите	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за социјалну политику, ЦСР, МЗ	ОЦД СКГО Експерти	Од 2023.	Буџет општине, донаторска средства
	Пилотирање нових услуга социјалне заштите, у односу на резултате родне анализе	Број нових услуга Број корисника нових услуга, по полу Задовољство корисника нових услуга, по полу	Побољшана доступност социјалне заштите грађанима и грађанкама	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за социјалну политику, ЦСР	ОЦД Други пружаоци услуга социјалне заштите	Од 2024. континуирано	Буџет општине, донаторска средства

	Ангажовање личних пратилаца за децу и ученике са сметњама у развоју и инвалидитетом	Број ангажовабих пратилаца, по полу Број деце која имају личног пратиоца	Побољшан приступ образовању и ваннаставним активностима деце са сметњама у развоју и инвалидитетом	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за образовање, установа	ЦСР ОЦД ПУ Основне и средње школе	Од 2022. континуирано	Буџет општине
--	---	---	--	--	--	-----------------------	---------------

Посебан циљ 3. Унапређење квалитета живота у општини, кроз унапређење услуга социјалне заштите

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	рок	Потребни ресурси
Унапређење безбедности у заједници	Формирање локалног савета за безбедност	Основан локални савез аз безбедност	Повећана свест о значају питања безбедности у ЈЛС	ЈЛС, Комисија за РР		2022	Буџет општине
	Умрежавање свих актера у локалној заједници који се баве питањима безбедности и родне равноправности	Број актера Број одржаних састанака годишње	Безбедност у ЈЛС је један од приоритета	ЈЛС, Комисија за РР, Савез за безбедност	ПУ/ПС Савет за младе Локални штаб за ванредне ситуације Црвени крст	2022	Буџет општине
	Испитивање ставова грађана и грађанки о безбедности у ЈЛС	Уређена анализа о безбедности у ЈЛС	ЈЛС информисана о безбедносним проблемима грађана и грађанки	ЈЛС, Комисија за РР, Савет за безбедност	ОЦД Експерти	2023	Буџет општине, донаторска средства
	Побољшање уличне расвете у свима насељеним местима (лед расвета)	Број замењених сијалица лед расветом, годишње Број МЗ у којима је побољшана улична расвета	Побољшана безбедност кретања грађана и грађанки на целој територији општине	ЈЛС	ЈКП	Од 2022. континуирано	Буџет општине

Унапређење безбедности учесника у саобраћају	Санација и континуирано одржавање локалних путева у насељеним местима и побољшање прегледности раскрсница	Дужина санираних путева, годишње Број уређених раскрсница	Повећана безбедност учесника у саобраћају	ЈЛС, одељење за урбанизам	ЈКП и друга ангажована предузећа	Од 2022. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Санација и континуирано одржавање бициклистичких стаза и тротоара	Дужина санираних бициклистичких стаза Дужина санираних тротоара	Повећана безбедност учесника у саобраћају бициклиста и пешака	ЈЛС, одељење за урбанизам	ЈКП и друга ангажована предузећа	Од 2022. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
Побољшана инфраструктура која утиче на субјективни осећај безбедности грађана и грађанки	Решавања проблема паса луталица	Број склоњених паса са улице Смањен број тужби за ујед паса	Грађани и грађанке се осећају безбедније Животиње су склоњене са улице Општина има мање издатке за тужбе	ЈЛС, одељење за комуналне послове,	ЈЛС, одељење за комуналне послове, ангажовано предузеће	од 2022. континуирано	Буџет општине, донаторска средства

Посебан циљ 4. Побољшање доступности и квалитета здравствене заштите

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	рок	Потребни ресурси
Повећање наталитета	Финансијска подршка паровима за процес биомедицински потпомогнуте оплодње (БМПО)	Број парова годишње	Повећан број новорођене деце	ЈЛС, одељење за бригу о породици (јавне службе), одељење за буџет и финансије		Од 2022.	Буџет општине

Повећање доступности образовања	Обезбеђивање бесплатног превоза за све средношколце /стипендије	Број месечних карата, по полу Број месечних стипендија, по полу	Повећана доступност средњошколског образовања	ЈЛС	ЈЛС	Од 2022. континуирано	Буџет општине
Побољшање услова животна средине	Садња дрвореда између насељених места	Број насељених места Број посађеног дрвећа	Побољшање квалитета животне средине	ЈЛС, одељење за урбанизам, одељење за заштиту животне средине	ЈКП МЗ	Од 2023. континуирано	Буџет општине
	Уређење пешачких стаза	Дужина урађених пешачких стаза	Побољшање квалитета животне средине	ЈЛС, одељење за урбанизам, одељење за заштиту животне средине	ЈКП МЗ	Од 2023. континуирано	Буџет општине
Повећање доступности културних садржаја	Установе културе креирају планове и програме у складу са потребама жена	Број културних програма, годишње Број жена које учествују у реализацији културних дешавања	Повећано учешће жена у креирању, и реализацији јавних културних дешавања	ЈЛС, одељење за јавне службе, установе културе	Комисија за РР	Од 2023. континуирано	Буџет општине
	Повећање броја културних садржаја у селима	Број културних дешавања на селу Број посетилаца, по полу	Повећано задовољство жена и мушкараца са села културном понудом	ЈЛС, одељење за културу, установе културе	Комисија за РР МЗ Медији	Од 2023. континуирано	Буџет општине, донаторска средства

Посебан циљ 5. Увођење политике једнаких могућности и боље коришћење женских ресурса у спорту и образовању

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	рок	Потребни ресурси
Повећање доступности спортских активности и садржаја	Промоција важности спорта за девојчице	Број организованих догађаја Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Подигнута свест грађана и грађанки о важности бављења девојчица спортом	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за спорт; Установа за спорт	Спортски савез Спортски клубови ОЦД МЕдији	Од 2022. континуирано	Буџет општине
	Организовање спортских активности за девојчице у основним школама	Број основних школа Број спортова Број девојчица које учествују у спортским активностима	Повећана спортска активност девојчица, повећано разумевање девојчица о важности спорта	ЈЛС, комисија за РР, одељење за спорт, Установа за спорт	Спортски савез Спортски клубови Основне школе	Од 2023. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Организовање спортских активности за девојчице у средњим школама	Број средњих школа Број спортова Број девојчица које учествују у спортским активностима	Повећана спортска активност девојчица, повећано разумевање девојчица о важности спорта	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за спорт, Установа за спорт	Спортски савез Спортски клубови Средње школе	Од 2023. континуирано	Буџет општине, донаторска средства

	Обезбеђивање бесплатних спортских активности (месец дана бесплатног спорта) за особе оболеле од карцинома	Организовање месец дана бесплатног спорта сваке године Број спортова/спортских активности Број учесника спортских активности по полу и старосној доби	Повећана спортска активност грађана и грађанки	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за спорт, Установа за спорт	Спортски савез Спортски клубови Медији ОЦД	Од 2023. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
	Промоција рекреације и рекреативног бављења спортом (школа пливања)	Број организованих догађаја Број учесника догађаја, по полу Број медијских прилога	Подигнута свест грађана и грађанки о важности рекреације и рекреативног бављења спортом	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за спорт, Установа за спорт	Спортски савез Спортски клубови ОЦД Медији МЗ	Од 2022. континуирано	Буџет општине
	Равномерна расподела средстава мушким и женским спортским удружењима	Висина средстава намењена спортским клубовима и спортским удружењима Удео средстава додељен женским спортским клубовима и спортским удружењима	Повећање могућности за бављење женским спортом	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за спорт, одељење за буџет и финансије		Од 2023. континуирано	Буџет општине

Посебан циљ 6: Повећање безбедности свих грађана и унапређење превенције и заштите од свих облика родно заснованог насиља према женама и девојчицама и насиља у породици кроз развијен родно одговоран систем услуга подршке жртвама насиља.

Мере	Активности	Индикатори	Очекивани резултати	Носиоци активности	Остали актери	рок	Потребни ресурси
Превенција насиља, посебно насиља према женама и девојчицама и насиља у породици	Испитивање потреба за обезбеђивањем привременог смештаја жртва насиља (прихватилиште/сигурна кућа) и друге услуге за жене у ситуацијама насиља	Урађена анализа испитивања потреба	ЈЛС боље информисана о потебама жена насиља	ЈЛС, Комисија за РР, одељење за совијалну заштиту, децу, бригу о породици, ЦСР	ОЦД Група за координацију и сарадњу Савет за безбедност Експерти	2023	Буџет општине, донаторска средства
	Организовање радионица са младима у циљу подизања свести о родно заснованом насиљу и безбедности	Број одржаних радионица годишње Број младих учесника, по полу	Младе жене и мушкарци имају повећану информисаност о родно заснованом насиљу	ЈЛС, Комисија за РР, Савет за безбедност, Савет за младе	ОЦД ПУ/ПС Основне и средње школе МЗ	Од 2023. континуирано	Буџет општине, донаторска средства
Смањење насиља над женама кроз континуирану сарадњу и подршку институцијама које се баве решавањем овог проблема	Повећана информисаност жена, посебно у сеоским срединама, како би се повећало пријављивање насиља	Промењени ставови жена о пријављивању насиља Повећан број пријава	Број информисаних жена Број пријава Број медијских садржаја	ЈЛС, Комисија за РР, ЦСР, ОЦД	Медији Школа ОЦД	Од 2022. - 2024.	Буџет општине
	Повећање капацитета кључних актера да се баве овом темом кроз едукације, радионице, студијске посете, ангажовање нових људи	Повећан број људи у институцијама Унапређена знања запослених	Институције су повећале своје капацитете за бављење темом насиља у породици и према женама	ЦСР, Полицијска управа, Тужилаштво, помоћник председника општине	НВО Партнерске организације, мреже које се баве теме	Од 2022. – 2024.	Буџет општине, донаторска средства

	како би се смањило насиље над женама у општини	Број радионица, семинара које су похађали запослени	Ојачао је систем заштите	задужено за образовање			
Подршка и афирмација сеоских жена	Финансирање удружења сеоских жена кроз програме намењене НВО и друге програме	Број женских организација која су добила средства Износ средстава (у односу на остала удружења) Број конкурса са овим циљем	Оснажене женске организације Већи број жена се укључује у рад ОЦД	ЈЛС	Комисија за РР	Од 2023.- 2024.	Буџет општине, донаторска средства
	Унапредити сарадњу Удружења сеоских удружења и тела за РР у општини	Број заједничких састанака Број заједничких иницијатива	Повећана укљученост удружења у доношењу одлука Повећана видљивост сеоских жена	Лице за РР	Медији	Од 2023.- 2024.	Буџет општине

7. СПРОВОЂЕЊЕ И ПРАЋЕЊЕ СПРОВОЂЕЊА ЛАП-а

Носиоци активности су локална управа и локалне институције (директни и индиректни буџетски корисници), као и локална удружења грађана и друге организације, у сарадњи и партнерству са локалном самоуправом. За праћење реализације активности дефинисаних ЛАП-ом, осим носилаца активности, надлежна је Комисија за родну равноправност општине Апатин. Комисија је уједно надлежна и за праћење остварености циљева ЛАП-а, на основу дефинисаних индикатора и за координацију других носилаца активности и сарадњу локалне управе са другим институцијама и организацијама. За праћење и евалуацију спровођења ЛАП-а, надлежна је Комисија за родну равноправност, која ће прибављати податке о спроведеним активностима од носилаца активности и која ће најмање једном годишње извештавати Општинско веће и председника општине о реализованим активностима, укључујући информисање о постигнутим резултатима (по индикаторима), као и о изазовима у спровођењу активности. Комисија за родну равноправност ће за сваку годину имплементације ЛАП-а, почевши од 2022. припремити оперативни план, дефинисан у годишњем плану рада комисије, као и средства потребна из буџета општине за реализацију активности ЛАП-а у одређеној години. Годишњи план рада Комисије за родну равноправност, укључујући оперативни план имплементације ЛАП-а, усвајаће Скупштина општине Апатин, најкасније у децембру текуће године за наредну годину. Почевши од 2022. године оперативни план ће бити припреман у октобру текуће године за наредну годину, у складу са буџетским календаром, како би се обезбедило правовремено планирање буџетских средстава. Локална самоуправа општине Апатин биће партнер у свим активностима које се спроводе и финансирају донаторским средствима и ставити на располагање своје ресурсе у циљу спровођења активности. Годишњи извештај о реализацији ЛАП-а припрема Комисија за родну равноправност, а усваја га Скупштина општине Апатин, најкасније у децембру календарске године за коју се извештај подноси. Активности планиране ЛАП-ом подразумевају једнаке могућности за учешће припадника и припадница вишеструко маргинализованих група и тамо где то није посебно наглашено, односно, ЛАП се спроводи уз поштовање родне равноправности, забране дискриминације и једнаких могућности.

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ АПАТИН

Број: 011-54 од 23.12.2022. године

